

ZASTUPNIČKI DOM HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA

Na osnovi članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O PLOVIDBI UNUTARNJIM VODAMA

Proglašavam Zakon o plovidbi unutarnjim vodama, koji je donio Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora na sjednici 30. siječnja 1998.

Broj: 081-98-290/1
Zagreb, 5. veljače 1998.

Predsjednik
Republike Hrvatske
dr. Franjo Tuđman, v. r.

ZAKON

O PLOVIDBI UNUTARNJIM VODAMA

DIO PRVI

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Odredbama ovoga Zakona uređuju se: sigurnost plovidbe na unutarnjim vodama Republike Hrvatske na kojima vrijedi međunarodni, međudržavni ili državni sustav plovidbe; osnovni materijalno pravni odnosi u pogledu plovila; postupci upisa plovila; prijevoz i plovidbeni poslovi; plovidbene nesreće; kapetanije i nadzor.

(2) Na ostala pitanja koja ovim Zakonom nisu drukčije uređena na odgovarajući se način primjenjuje Pomorski zakonik i to njegove odredbe sadržane u poglavljima pod naslovom: "Stvarna prava", "Brodar", "Ugovori", "Zajedničke havarije", "Odgovornost poduzetnika nuklearnog broda", "Postupak izvršenja i osiguranja na brodu i teretu na brodu" i "O mjerodavnom pravu i o nadležnosti sudova Republike Hrvatske".

Članak 2.

Odredbe ovoga Zakona, koje se odnose na brodove, primjenjuju se na plutajuće objekte i čamce ako je to ovim Zakonom predviđeno.

Članak 3.

Na odnose koji nisu uređeni ovim Zakonom, drugim zakonima i podzakonskim aktima, primjenjuju se i običaji.

Članak 4.

U ovom Zakonu pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- 1) *unutarnje vode* su rijeke, kanali i jezera na kojima se obavlja plovidba, osim rijeka hrvatskoga jadranskog sliva u onom dijelu toka koji je plovani s morske strane,
- 2) *unutarnja plovidba* je plovidba koja se obavlja na unutarnjim vodama,
- 3) *plovni put* je pojas na unutarnjim vodama određene dubine i širine na kojem se obavlja plovidba,
- 4) *plovilo* je objekat prikladan za plovidbu i plutanje na vodi,
- 5) *brod* u unutarnjoj plovidbi, osim ratnog broda, je plovilo duljine od 15 metara i više, širine od 3 metra i više, ili čija je najveća istisnina 15 tona i više, ili osposobljeno za prijevoz više od 12 putnika, kao i tegljač i potiskivač bez obzira na njihovu duljinu, širinu i istisninu,
- 6) *ratni brod* je plovilo koje je pod zapovjedništvom oružanih snaga, čija je posada vojna i koji nosi oznake raspoznavanja vojnih brodova,
- 7) *putnički brod* je plovilo namijenjeno i osposobljeno za prijevoz putnika,
- 8) *teretni brod* je plovilo namijenjeno za prijevoz stvari,
- 9) *tehnički brod* je plovilo namijenjeno za obavljanje radova na vodi, s vlastitim pogonskim uređajem ili bez njega (npr. bager, dizalica i sl.),
- 10) *plutajući objekat* je plovilo stalno privezano, usidreno na vodi ili položeno na dno i namijenjeno za razne potrebe (npr. pristani, stambeni objekti, restorani, radionice, skladišta, pontonski mostovi, plutajući hangari, platforme, tikvare, vodenice i sl.),
- 11) *čamac* je plovilo, koje nije brod ili plutajući objekat,

- 12) *skela* je plovilo posebne konstrukcije namijenjeno za prijevoz osoba i stvari s jedne na drugu obalu unutarnjih voda,
- 13) *tegljač* odnosno *potiskivač* je brod unutarnje plovidbe namijenjen za tegljenje ili potiskivanje drugih plovila,
- 14) *tegljenica* je brod unutarnje plovidbe bez vlastitog pogona koji ima kormilarski uređaj,
- 15) *potisnica* je brod unutarnje plovidbe koji nema vlastiti pogon i kormilarski uređaj,
- 16) *tanker* je brod unutarnje plovidbe namijenjen za prijevoz tekućih tereta,
- 17) *javni brod* je plovilo čiji je vlasnik odnosno brodar država ili njezino tijelo, a koji nije ratni brod i služi isključivo u negospodarske namjene,
- 18) *jahta* je čamac koji služi za šport, rekreaciju ili razonodu i na kojem je moguć dulji boravak neovisno od kopna, a može biti i brod ako zadovoljava mjerila iz točke 5. ovoga članka,
- 19) *domaći brod* ima hrvatsku državnu pripadnost upisan je u Hrvatski registar brodova,
- 20) *strani brod ili čamac* ima stranu državnu pripadnost i namjenu prema propisima dotične države,
- 21) *brod u gradnji* je gradnja broda od trenutka polaganja kobilice ili sličnog postupka gradnje, do trenutka upisa u upisnik brodova.
- 22) *brodar* je fizička ili pravna osoba koja je kao posjednik broda nositelj plovidbenog pothvata, s tim da se pretpostavlja dok se ne dokaže protivno, da je brodar osoba koja je u upisnik brodova upisana kao vlasnik broda,
- 23) *putnik* je svaka osoba na brodu ili čamcu, osim djece ispod jedne godine života i osoba zaposlenih u bilo kojem svojstvu i članova obitelji članova posade,
- 24) *javni prijevoz* je prijevoz osoba i stvari plovilima, koji je uz jednake uvjete svakom dostupan i obavlja se na temelju ugovora o prijevozu,
- 25) *prijevoz za vlastite potrebe* je prijevoz plovilima, koji obavlja fizička ili pravna osoba za zadovoljenje vlastitih potreba,
- 26) *međunarodni prijevoz* je prijevoz plovilima iz bilo koje domaće luke u stranu luku ili obratno,

27) *međudržavni prijevoz* je prijevoz plovilima, koji se obavlja između luka dviju država,

28) *prijevoz za treće države ili iz trećih država* je prijevoz što ga obavlja brodar jedne države iz luke druge države za neku treću državu i obrnuto,

29) *unutarnji prijevoz* je prijevoz plovilom iz jedne domaće luke u drugu domaću luku,

30) *luka* je vodeni i s vodom izravno povezani kopneni prostor i s izgrađenim i neizgrađenim obalama, lukobranima, uređajima, postrojenjima i objektima namijenjenim za pristajanje, sidrenje i zaštitu brodova i čamaca, prihvat i otpremu putnika, ukrcaj i iskrcaj robe, rukovanje robom, proizvodnju, oplemenjivanje i doradu robe, te ostale gospodarske djelatnosti koje su s tim djelatnostima u međusobnoj gospodarskoj, prometnoj ili tehnološkoj vezi,

31) *pristanište* je vodeni i s vodom izravno povezani kopneni prostor s izgrađenim i neizgrađenim obalama, uređajima, postrojenjima i objektima namijenjenim za pristajanje, sidrenje, ukrcaj i iskrcaj pojedinih vrsta roba ili prihvat i otpremu putnika,

32) *sidrište* je uređeni i obilježeni prostor na unutarnjim vodama namijenjen za sidrenje i manevriranje plovilima,

33) *zimovnik* je izgrađeni ili prirodni vodeni prostor uređen da služi sigurnoj zaštiti plovila (brodova, plutajućih objekata i čamaca) od oštećenja ledom, od velike vode, ratnih djelovanja i sl.,

34) *zimsko sklonište* je prirodni dio vodenog prostora koji služi za nužni smještaj plovila i zaštitu od oštećenja pri nadolasku leda i velike vode.

35) *ulje* označava sva postojana ugljikova mineralna ulja kao što su sirova nafta i svi njeni derivati, te taloge i otpadna ulja bez obzira na to prevoze li se kao teret ili kao zalihe goriva i maziva (za pogon),

36) *luka otvorena za međunarodni promet* jest luka slobodna za pristup plovilima svih zastava,

37) *Ministarstvo* označava ministarstvo nadležno za promet na unutarnjim vodama,

38) *ministar* je ministar nadležan za unutarnju plovidbu,

39) *kapetan* je osoba koja upravlja kapetanijom.

DIO DRUGI

SIGURNOST PLOVIDBE

Glava I.

ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 5.

Sigurnost plovidbe podrazumijeva skup uvjeta i mjera kojima moraju udovoljavati: plovni putovi na unutarnjim vodama Republike Hrvatske, luke, plovidba, brodovi i druga plovila, posada na plovilima i nadzor nad provođenjem odredaba sigurnosti plovidbe.

Članak 6.

Fizička ili pravna osoba koja obavlja prijevoz, organizator prijevoza (u daljnjem tekstu: brodar), ili pravna ili fizička osoba koja upravlja lukom i tijelo nadležno za poslove sigurnosti plovidbe dužni su:

- 1) organizirati nadzor obavljanja poslova koji se odnose na sigurnost plovidbe,
- 2) osigurati trajno obavljanje nadzora sigurnosti plovidbe,
- 3) voditi propisane podatke koji su značajni za sigurnost plovidbe.

Članak 7.

(1) Ministarstvo je obvezno provesti istragu o svakoj nesreći koja se dogodi bilo kojem domaćem plovilu, kao i na stranom plovilu koje pretrpi nesreću u unutarnjim vodama Republike Hrvatske, ako je nesreća uzrokovala smrt ili teže tjelesne ozljede hrvatskog državljanina koji se nalazio na tom brodu, veći gubitak ili oštećenje imovine, te istragu o zaprekama na plovnom putu ili onečišćenju vodnog dobra.

(2) Propis o postupku istrage u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar.

Glava II.

PLOVNI PUTOVI

Članak 8.

(1) Plovni put je pojas na unutarnjim vodama određene dubine, širine i propisanih gabarita koji je uređen, obilježen i otvoren za sigurnu plovidbu.

(2) Plovni putovi na unutarnjim vodama Republike Hrvatske se prema značenju razvrstavaju na:

1) međunarodne plovne putove na unutarnjim vodama,

2) međudržavne plovne putove na unutarnjim vodama,

3) državne plovne putove na unutarnjim vodama na kojima se obavlja plovidba, a koji nisu obuhvaćeni točkom 1. i 2. ovoga stavka.

(3) Plovni put na unutarnjim vodama Republike Hrvatske na kojem vrijedi međunarodni ili međudržavni sustav plovidbe uređuje se prema mjerilima plovnosti određenoj ugovorom kojim se uspostavlja međunarodni ili međudržavni sustav plovidbe.

(4) Mjerila za utvrđivanje plovnosti plovnih putova iz stavka 2. točke 3. ovoga članka propisuje Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra.

(5) Akt o razvrstaju i otvaranju plovnih putova, prema mjerilima iz stavka 3. i mjerilima iz stavka 4. ovoga članka, donosi ministar uz prethodno mišljenje Državne uprave za vode.

Članak 9.

Plovni putovi na unutarnjim vodama grade se i uređuju, tehnički održava njihova plovnost, obilježavaju, na njima postavljaju objekti sigurnosti plovidbe i osigurava njihova ispravnost za uporabu, tako da udovoljavaju mjerilima iz članka 8. ovoga Zakona.

Članak 10.

(1) Građenje plovnih putova na unutarnjim vodama i drugih građevina za plovidbu obavlja se na temelju koncesije koja se daje u skladu sa Zakonom o vodama kao i na temelju akata određenih posebnim propisima.

(2) Građenje novih i uređenje postojećih plovnih putova na višu klasu plovnosti prema članku 8. ovoga Zakona uključujući građenje objekata sigurnosti plovidbe namijenjenih za poboljšanje uvjeta plovidbe iz članka 13. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona utvrđuju se petogodišnjim planom razvitka plovnih putova unutarnjih voda.

(3) Petogodišnji plan iz stavka 2. ovoga članka s utvrđenim iznosima sredstava za njegovo ostvarivanje donosi Hrvatski državni sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

Članak 11.

(1) Tehničko održavanje unutarnjih plovnih putova obuhvaća izvođenje radova kojima se osiguravaju mjerila plovnosti razvrstanih plovnih putova u skladu sa člankom 8. stavkom 5. ovoga Zakona.

(2) Tehničko održavanje plovnih putova iz stavka 1. ovoga članka i objekata sigurnosti za poboljšanje uvjeta plovidbe iz članka 13. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona obavljaju "Hrvatske vode" u skladu sa Zakonom o vodama i drugim posebnim propisima.

(3) Radovi na uređenju i tehničkom održavanju plovnih putova obavljaju se na temelju godišnjeg programa rada i u skladu s Pravilnikom o tehničkom održavanju.

(4) Godišnji program rada za održavanje plovnog puta i objekata sigurnosti za poboljšanje uvjeta plovidbe donose "Hrvatske vode" uz prethodnu suglasnost ministra.

(5) Pravilnik o tehničkom održavanju unutarnjih plovnih putova donosi ravnatelj Državne uprave za vode uz prethodnu suglasnost ministra.

(6) Sredstva za tehničko održavanje prema odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka osiguravaju se u državnom proračunu.

Članak 12.

(1) Osposobljavanje postojećih plovnih putova i objekata sigurnosti unutarnje plovidbe, onesposobljenih zbog elementarnih nepogoda i drugih iznimnih događaja, na nivo plovnosti utvrđen za određeni plovni put provodi se prema posebnom programu.

(2) Program iz stavka 1. ovoga članka donosi ravnatelj Državne uprave za vode uz prethodnu suglasnost ministra.

(3) Sredstva za osposobljavanje plovnih putova i objekata sigurnosti unutarnje plovidbe iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se u državnom proračunu.

Članak 13.

(1) Na izgrađenom, uređenom i za plovidbu otvorenom plovnom putu postavljaju se i održavaju objekti sigurnosti plovidbe.

(2) Objekti sigurnosti plovidbe prema namjeni razvrstavaju se na objekte za:

1) tehničko poboljšanje uvjeta plovidbe: brodske prevodnice, brane, zimovnike, sidrišta, hidrotehničke građevine, obaloutvrde i dr.,

2) obilježavanje i signalizaciju: obalni i plovni signali i oznake, optički, električni, elektronski, radarski uređaji i oznake, te signalne i radiopostaje namijenjene sigurnosti plovidbe.

(3) Promjene na plovnom putu i objektima sigurnosti plovidbe koje su značajne za plovidbu objavljuju kapetanije putem glasila namijenjenog za brodare.

(4) Način obilježavanja i postavljanja objekata sigurnosti plovidbe iz stavka 2. točke 2. ovoga članka utvrđuje se propisom iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 14.

(1) Poslove obilježavanja plovnog puta i održavanja objekata sigurnosti plovidbe prema odredbi članka 13. stavka 2. točke 2. ovoga Zakona obavlja Ministarstvo, na temelju godišnjeg programa rada.

(2) Godišnji program rada iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar.

(3) Stručno-tehnički poslovi obilježavanja mogu se povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi koja ispunjava posebne uvjete glede tehničke opremljenosti i osposobljenosti zaposlenika.

(4) Uvjete iz stavka 3. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 15.

(1) Lokaciju i tehnička obilježja svjetlosnih i drugih oznaka za obilježavanje na plovnom putu i druge mjere za sigurnu plovidbu određuje kapetanija.

(2) Investitor ili vlasnik objekata ili sredstava koji predstavljaju stalne ili povremene zapreke na plovnom putu (mostovi, kabeli, potonuli objekti i sl.) obavezan je, u roku koji odredi nadležna kapetanija, postaviti i održavati svjetla i znakove za obilježavanje tih zapreka.

(3) Ako osoba iz stavka 2. ovoga članka ne postavi propisano svjetlo ili drugi znak ili ako postavljeno svjetlo ili drugi znak ne održava u ispravnom stanju Ministarstvo će, na prijedlog kapetanije, a na teret te osobe, postaviti propisano svjetlo ili drugi znak, odnosno neispravno će svjetlo ili drugi znak dovesti u ispravno stanje.

Članak 16.

(1) Radiopostaje obavljaju radioslužbu koja služi zaštiti ljudskog života i sigurnosti plovidbe na unutarnjim plovnim putovima, u skladu s propisima o telekomunikaciji.

(2) Radiopostaje iz stavka 1. ovoga članka su obvezne osigurati službu bdijenja i druge potrebne službe.

(3) Odredbe iz stavka 2. ovoga članka odnose se na plovila koja moraju imati radiopostaju.

(4) Poslove radioslužbe u kapetanijama organizira Ministarstvo.

Članak 17.

(1) Brodske prevodnice i zimovnici na unutarnjim plovnim putovima moraju udovoljavati propisanim uvjetima sigurnosti plovidbe.

(2) Propis o uvjetima sigurnosti i red u brodskim prevodnicama i zimovnicima donosi ministar.

Članak 18.

(1) Korisnici plovnih putova plaćaju cijene usluga za uporabu, odnosno korištenje:

1) objekata za tehničko poboljšanje uvjeta plovidbe i

2) objekata za obilježavanje i signalizaciju.

(2) Visinu cijene usluga i način plaćanja utvrđuje ministar.

Članak 19.

(1) Sredstva za uporabu objekata iz članka 18. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona uplaćuju se u korist pravne osobe koja gospodari tim objektima.

(2) Sredstva za uporabu iz članka 18. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona uplaćuju se u korist Ministarstva, a namijenjena su za tekuće održavanje objekata za uporabu odnosno korištenje kojih su uplaćena.

(3) Ako sredstva iz stavka 2. nisu dostatna za podmirenje stvarnih troškova, razlika se osigurava u državnom proračunu.

Glava III.

LUKE I PRISTANIŠTA

Članak 20.

(1) Luke i pristaništa moraju udovoljavati propisanim uvjetima sigurnosti plovidbe.

(2) Vodeni prostor luke ili pristaništa ne smije suziti širinu plovnog puta ispod propisanih mjerila određenih za taj plovni put pri niskom vodostaju.

(3) Pravna osoba koja upravlja lukom ili pristaništem je obvezna održavati luku, odnosno pristanište, na način da osigurava sigurnu plovidbu.

(4) Ostala pitanja u vezi s lukama i pristaništima, koja nisu uređena ovim Zakonom, uredit će se posebnim zakonom.

Članak 21.

(1) Luke i pristaništa mogu biti otvorena za javni prijevoz ili za posebne namjene ako je prije toga utvrđeno da je udovoljeno propisanim uvjetima za sigurnost plovidbe u luci.

(2) Uvjete o sigurnosti plovidbe u luci i pristaništu propisuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra.

Članak 22.

Pravna osoba koja upravlja lukom ili pristaništem otvorenim za javni promet je obvezna uz jednake uvjete omogućiti svakoj fizičkoj i pravnoj osobi korištenje operativnih obala, lukobrana i drugih objekata u luci prema njihovoj namjeni i u granicama raspoloživih mogućnosti, ako ovim ili drugim zakonom nije drukčije određeno.

Članak 23.

(1) Uvjeti korištenja luke otvorene za međunarodni javni prijevoz i visina cijene lučkih usluga za strane i domaće brodove su izjednačeni uz uvjet uzajamnosti.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na zimovnike koji se nalaze na plovnom putu na kojem je uspostavljen međunarodni ili međudržavni sustav plovidbe.

Članak 24.

(1) Plovilo koje dolazi iz inozemstva (u daljnjem tekstu: strano plovilo) zabranjeno je stupiti u vezu s drugim plovilima, fizičkim i pravnim osobama na obali prije nego što dobije odobrenje za pristajanje koje daje nadležna kapetanija.

(2) Plovilo je obavezno, pri dolasku u luku i odlasku iz luke, predati nadležnoj kapetaniji opću izjavu, a strano plovilo i izvadak iz popisa posade i popis putnika.

(3) Strano plovilo koje dolazi iz hrvatske luke ne predaje u drugoj hrvatskoj luci izvatke iz popisa posade i popisa putnika za one osobe koje se ne iskrcavaju niti ukrcavaju u toj luci.

Članak 25.

(1) Strani nuklearni brod, koji namjerava doći u hrvatsku luku otvorenu za međunarodni promet na unutarnjim plovnim putovima, je obvezan zatražiti odobrenje za uplovljenje u hrvatsku luku i pravodobno dostaviti ovjerenjeni prijepis dokumentacije o sigurnosti nuklearnog postrojenja Ministarstvu radi prosudbe mogućnosti prouzročenja nuklearne štete.

(2) Ministarstvo daje brodu iz stavka 1. ovoga članka odobrenje za dolazak u hrvatsku luku ako utvrdi da od tog broda ne prijeti opasnost prouzročenja nuklearne štete i ako taj brod, na zahtjev Ministarstva, pribavi jamstvo do visine moguće nuklearne štete.

(3) Prije uplovljenja stranog nuklearnog broda koji je dobio odobrenje iz stavka 2. ovoga članka, nadležna kapetanija naredit će da ovlašteni organizator prijevoza, na najprikladnijem mjestu, obavi pregled valjanosti potvrde o nuklearnoj sigurnosti broda, te preglede radi utvrđivanja prijeti li od tog broda opasnost od prouzročenja nuklearne štete. Kapetanija može prema potrebi, obavljati ponovne preglede i za boravka broda u luci.

Članak 26.

Ako u luci ili pristaništu nastane požar ili druga nezgoda koja ugrožava sigurnost ljudskih života ili plovnog objekta nadležna kapetanija je obvezna narediti najbližem ili drugom brodu da odmah krene na mjesto požara, odnosno nezgode radi spašavanja ugroženih ljudskih života.

Članak 27.

(1) Brod odgovara za štetu koju nanese operativnim obalama, lukobranima, lučkim uređajima i postrojenjima te drugim objektima u luci ili pristaništu.

(2) Brod ne odgovara za štetu iz stavka 1. ovoga članka u dijelu u kojem je šteta prouzročena krivnjom pravne osobe koja upravlja lukom, odnosno koja iskorištava luku ili stanjem obale, lukobrana, uređaja i postrojenja.

(3) Pod odgovornošću broda prema stavku 1. ovoga članka razumijeva se odgovornost broдача.

Glava IV. PLOVIDBA

Članak 28.

- (1) Plovidba se može obavljati brodovima, jahtama, čamcima ili skelama na plovim putovima unutarnjih voda u skladu s odredbama ovoga Zakona.
- (2) Fizičke i pravne osobe koje sudjeluju u plovidbi su obavezne pridržavati se odredaba ovoga Zakona i propisa o pravilima plovidbe.
- (3) Pravila plovidbe iz stavka 2. ovoga članka donosi ministar.

Članak 29.

- (1) Strani brodovi i čamci mogu ploviti plovim putovima unutarnjih voda na kojima vrijedi međunarodni ili međudržavni sustav plovidbe.
- (2) Strani brodovi i čamci mogu ploviti i drugim plovim putovima unutarnjih voda radi ulaska u hrvatsku luku otvorenu za međunarodni promet na temelju odobrenja ministra.
- (3) Propis o plovidbi i boravku stranih brodova i čamaca unutarnjim vodama Republike Hrvatske donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra.

Članak 30.

- (1) Oštećena, nasukana ili potopljena plovila koja ometaju ili ugrožavaju sigurnost plovidbe ili znače opasnost od onečišćenja moraju se po nalogu nadležne kapetanije ukloniti s plovnog puta.
- (2) Predmeti ili stvari koji omogu omesti ili ugroziti sigurnost plovidbe ne smiju se ispustiti na plovni put.

Članak 31.

- (1) Strano plovilo, koje je zbog više sile ili nekog drugog opravdanog razloga prisiljeno skloniti se u unutarnje vode Republike Hrvatske, je obvezno o tome odmah obavijestiti najbližu kapetaniju.
- (2) Strano plovilo u raspremi može boraviti na unutarnjim vodama Republike Hrvatske samo na temelju odobrenja Ministarstva.

Članak 32.

- (1) Strani ratni brod i strani javni brod ili čamac smije uploviti u unutarnje vode Republike Hrvatske samo na temelju posebnog odobrenja.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka daje za strani ratni brod Ministarstvo obrane, a za strani javni brod ili čamac Ministarstvo.

Glava V.

BROD

1. Utvrđivanje sposobnosti broda za plovidbu

Članak 33.

Brod je sposoban za plovidbu u određenim granicama plovidbe i za određenu namjenu:

1) ako udovoljava odgovarajućim uvjetima propisanim Tehničkim pravilima Hrvatskog registra brodova u pogledu:

- a) smještaja osoba na brodu i zaštite ljudskih života,
- b) zaštite na radu članova posade i drugih osoba zaposlenih na brodu,
- c) zaštite broda,
- d) zaštite tereta - stvari na brodu,
- e) zaštite okoliša (plovnog puta, plovnih i drugih objekata, voda, obale i sl.) od onečišćenja opasnim i štetnim tvarima (uljem, otpacima tekućih goriva i njihovim smjesama, otpadnim vodama i drugim otpadnim tvarima, radioaktivnim i drugim sličnim otpacima) od broda;

2) ako ima propisani broj stručno osposobljenih članova posade;

3) ako je smještaj i broj ukrcanih putnika na brodu u skladu sa:

- odredbama i uvjetima navedenim u brodskim ispravama, knjigama i odobrenom tehničkom dokumentacijom broda,

- propisima kojima se uređuju uvjeti za prijevoz putnika;

4) ako je teret na brodu ukrcan, složen, raspoređen i osiguran pravilno i u skladu sa:

- odredbama i uvjetima navedenim u brodskim ispravama, knjigama i odobroj tehničkoj dokumentaciji broda,

- propisima kojima se uređuju uvjeti prijevoza tereta.

Članak 34.

(1) Sposobnost broda za plovidbu prema odredbama članka 33. točke 1. ovoga Zakona utvrđuje se obavljanjem tehničkog nadzora i izdavanjem izvadaka iz brodskih knjiga i isprava.

(2) Tehnički nadzor i izdavanje brodskih isprava i izvadaka iz knjiga obavlja Hrvatski registar brodova (u daljem tekstu: Registar) u skladu s Tehničkim pravilima, na zahtjev broдача, inspekcije ili druge ovlaštene osobe.

(3) Sposobnost broda za plovidbu prema odredbama članka 33. točke 2., 3. i 4. ovoga Zakona provjerava se inspekcijskim nadzorom, redovitim pregledom isprava, a u slučajevima predviđenim propisima, ako je to potrebno, pregledom broda ili njegovih pojedinih dijelova.

Članak 35.

Tehnički nadzor broda obuhvaća:

1) odobravanje tehničke dokumentacije na temelju koje se brod gradi ili preinačuje i tehničke dokumentacije na temelju koje se izrađuju materijal, strojevi, uređaji i oprema koji su namijenjeni za gradnju, preinaku i popravak broda,

2) tipno odobrenje ili pojedinačno odobrenje strojeva, uređaja i opreme namijenjenu za ugradnju u brod,

3) nadzor nad gradnjom i preinakom broda koji se obavlja u tijeku njegove gradnje ili izvođenja radova na njegovoj preinaci i nadzor nad izradom materijala, strojeva, uređaja i opreme iz točke 1. ovoga članka koji se obavlja u tijeku njihove izrade, što se potvrđuje potvrdom, te nadzor nad izradom, uzgradnjom i smještajem strojeva, uređaja i opreme u brod,

4) pregled postojećih brodova, uključujući i nadzor nad izvođenjem popravaka i obnavljanjem onih dijelova broda za koje je pregledom utvrđeno da ih treba popraviti ili obnoviti,

5) pregled dokumenata, stručne osposobljenosti i potpunosti radnih mjesta broдача i posade brodova radi sigurnosti na radu i zaštite okoliša tijekom korištenja brodova.

Članak 36.

(1) Pregledi postojećih brodova mogu biti osnovni, redoviti i izvanredni.

(2) Za preglede brodova prema stavku 1. ovoga članka plaća se naknada.

Članak 37.

Osnovni pregled je obvezni pregled kojem podliježe postojeći brod prije početka korištenja broda prigodom:

- 1) upisa u upisnik brodova,
- 2) izmjene namjene, granica plovidbe ili drugih svojstava broda na koje se odnose odredbe Tehničkih pravila.

Članak 38.

Redoviti pregledi su obvezni pregledi kojima podliježe postojeći brod u vremenskim razmacima propisanim Tehničkim pravilima.

Članak 39.

Izvanredni pregled brodova obavlja se:

- 1) poslije pretrpljene havarije (nesreće) ili utvrđenog nedostatka koji može utjecati na sposobnost broda za plovidbu,
- 2) u tijeku i poslije obavljenog većeg popravka ili obnove broda izvan zahtjeva koji proizlaze iz osnovnog, redovitog ili izvanrednog pregleda broda,
- 3) kad je brod bio u raspremi dulje od jedne godine,
- 4) pri privremenoj promjeni namjene ili područja plovidbe,
- 5) i ostalim slučajevima propisanim Tehničkim pravilima Registra.

Članak 40.

(1) Pregled broda radi utvrđivanja njegove sposobnosti za obavljanje pokusne plovidbe je obvezatan pregled kojemu podliježe brod prije polaska na pokusnu plovidbu.

(2) Opseg pregleda treba biti takav da se sa sigurnošću može utvrditi da brod udovoljava posebnim uvjetima propisanim za obavljanje pokusne plovidbe.

(3) Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka primjenjuju se i na brod koji se gradi za stranog naručitelja, obnavlja ili preinačuje u domaćem brodogradilištu.

Članak 41.

Poslije obavljenoga nadzora nad gradnjom, odnosno preinakom broda ili nakon obavljenog bilo kojeg pregleda broda ne smije se bez prethodne obavijesti Registra obavljati bilo kakve promjene ili preinake strukture trupa broda, njegovih strojeva, uređaja i opreme koje podliježu Tehničkim pravilima.

Članak 42.

Opseg i način obavljanja osnovnog pregleda i pregleda radi utvrđivanja sposobnosti za obavljanje pokusne plovidbe, kao i vrst, učestalost i opseg, način obavljanja i mogućnost odgode redovitih pregleda propisani su Tehničkim pravilima.

Članak 43.

Brodar je dužan brod i njegovu opremu održavati tako da brod u svakom smislu ostane sposoban za plovidbu bez opasnosti za brod, osobe na brodu, stvari i okoliš.

Članak 44.

(1) Registar može ocijeniti brod sposobnim za plovidbu u određenim užim granicama ako se pregledom utvrdi da brod nije sposoban za plovidbu u granicama u kojima mu je do tada bilo dopušteno ploviti, ali je sposoban za plovidbu u užim granicama.

(2) Registar može ocijeniti brod sposobnim, da iznimno obavi jedno ili više putovanja koja prelaze granicu plovidbe u kojima mu je bilo dopušteno ploviti ako se na temelju obavljenog pregleda utvrdi da je brod sposoban za ta putovanja izvan dopuštene granice plovidbe.

(3) Plovidba u užim ili širim granicama prema odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka može se uvjetovati prijevozom manjeg broja putnika ili manje količine stvari od dopuštenog broja putnika ili količine stvari te drugim uvjetima kojima se osigurava sigurna plovidba.

(4) Registar može brod koji nije putnički oglasiti sposobnim da u granicama unutarnjih plovnih putova prevozi putnike na jednom ili više putovanja, ili za određeno vrijeme, ako je njegova sposobnost za plovidbu utvrđena prema odredbama ovoga Zakona i ako se pregledom utvrdi da brod udovoljava uvjetima za obavljanje takvog prijevoza putnika.

2. Baždarenje brodova

Članak 45.

Baždarenjem broda utvrđuje se najveća dopuštena istisnina te istisnine za određene vodene linije, a baždarenjem teretnog broda i nosivost broda ovisno o uronjenju (gazu) broda.

Članak 46.

Baždarenje broda obavlja Registar prema Tehničkim pravilima.

Članak 47.

(1) Prema odredbama ovoga Zakona baždarenju podliježe:

- 1) svaki brod koji se upisuje u hrvatski upisnik brodova,
- 2) strani brod koji je baždaren prema pravilima koja se bitno razlikuju od odredbi Tehničkih pravila.

(2) Cijene usluga baždarenja se utvrđuju prema tonaži.

Članak 48.

(1) Ponovno baždarenje domaćeg broda obavlja se:

- 1) ako su poslije baždarenja broda nastale promjene u rasporedu, konstrukciji, kapacitetu, uporabi prostora, broju putnika koji je dopušten u prijevozu brodom, dodijeljenom nadvođu ili dopuštenom gazu broda, zbog kojih se na brodu mijenja njegova tonaža,
- 2) ako se posumnja u pravilnost već obavljenog baždarenja,
- 3) ako se brod unutarnje plovidbe upisuje u upisnik pomorskih brodova.

(2) U slučaju ponovnog baždarenja prema odredbi stavka 1. točke 1. ovoga članka Registar odlučuje da li se, ovisno o obavljenim preinakama broda, ponovno baždarenje mora obaviti u cijelosti ili djelomično.

3. Brodske isprave i knjige

Članak 49.

(1) Brodskim ispravama koje brod mora imati dokazuju se identitet, sposobnost za plovidbu i ostala svojstva broda.

(2) U brodske knjige koje brod mora voditi unose se podaci o značajnijim događajima i obavljenim radnjama na brodu.

Članak 50.

- (1) Obrasci brodskih isprava i knjiga propisani ovim Zakonom tiskaju se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.
- (2) Brodske isprave i knjige koje su izdane na temelju međunarodnih ugovora moraju sadržavati i prijevod na jedan od svjetskih jezika sukladno tim ugovorima.

Članak 51.

- (1) Brodske isprave i knjige propisane ovim Zakonom moraju se nalaziti na brodu i uvijek biti dostupne za provjeru.
- (2) Iznimno od odredbe iz stavka 1. ovoga članka brodske isprave i knjige brodova bez posade ne moraju se nalaziti na brodu nego se moraju čuvati kod vlasnika broda.

Članak 52.

Brodske isprave stranih brodova izdane prema nacionalnim propisima države pripadnosti broda, priznaju se uz uvjet uzajamnosti, a u drugim slučajevima na temelju mišljenja Ministarstva.

Članak 53.

- (1) Brod mora imati *brodsku svjedodžbu*.
- (2) Brodska svjedodžba sadrži sve podatke iz uloška glavne knjige upisnika brodova u koji je brod upisan.
- (3) Brodskom svjedodžbom dokazuje se: hrvatska državna pripadnost broda, pravo i obaveza da brod vije zastavu kao znak državne pripadnosti broda Republike Hrvatske, vrsta i namjena broda, njegova sposobnost za plovidbu, plovna mreža na kojoj je ovlašten ploviti, broj putnika i količina stvari koju brod smije prevoziti.
- (4) Brodsku svjedodžbu izdaje kapetanija koja je brod upisala u upisnik brodova.
- (5) Brodska svjedodžba na brodu bez posade može se zamijeniti natpisom na brodskom trupu ili na stalno pričvršćenoj ploči ili na ploči na trupu, koji mora sadržavati osnovne podatke iz brodske svjedodžbe.

Članak 54.

(1) Kad se brodu promijeni ime, luka upisa, tonaža, vrsta pogona, znak raspoznavanja, namjena ili područje plovidbe, mora mu se zamijeniti i brodska svjedodžba.

(2) Zamjenu brodske svjedodžbe iz stavka 1. ovoga članka obavlja kapetanija koja je brod upisala u upisnik brodova.

Članak 55.

(1) *Privremena brodska svjedodžba* izdaje se brodu nabavljenom u inozemstvu, koji još nema brodsku svjedodžbu te brodu koji je u inozemstvu, a izgubljena mu je brodska svjedodžba.

(2) Brod koji još nije upisan u hrvatski upisnik brodova stječe privremenom brodskom svjedodžbom hrvatsku državnu pripadnost i pravo i dužnost viti zastavu Republike Hrvatske.

(3) Privremena brodska svjedodžba vrijedi najdulje godinu dana od njezina izdavanja, a može prestati vrijediti i prije i to u trenutku kada brod stigne u prvu hrvatsku luku.

(4) Privremenu brodsku svjedodžbu izdaje diplomatsko ili konzularno predstavništvo Republike Hrvatske.

Članak 56.

(1) Na brodu koji ima ukrcanu posadu mora se voditi *popis posade*.

(2) Popis posade sadrži podatke o osobama ukrcanim na brod kao članovima posade, o njihovoj stručnoj osposobljenosti i poslovima koje obavljaju.

(3) Pored podataka iz stavka 2. ovoga članka naznačuju se i podaci o luci dolaska i odlaska broda iz luke u međunarodnom putovanju te o ukrcanim članovima obitelji člana posade ukrcanog na brod.

(4) Popis posade izdaje kapetanija.

Članak 57.

Brod mora voditi:

1) *brodski dnevnik* ako ima vlastiti pogonski uređaj snage veće od 50kW,

2) *zdravstveni dnevnik* ako ima posadu i istisninu veću od 100 tona,

3) *radiodnevnik* ako koristi stalnu ili pokretnu radiopostaju.

Članak 58.

Pored isprava navedenih u članku 53. do 57. ovoga Zakona, brodovi upisani u hrvatski upisnik brodova moraju imati i voditi isprave i knjige i to:

- 1) propisane međunarodnim konvencijama i ugovorima koje se odnose na taj brod,
- 2) kojima se dokazuje sposobnost broda za plovidbu ili druga njegova svojstva, ukoliko nisu obuhvaćene točkom 1. ovoga članka, koja propisuje Registar i objavljuje u posebnom izdanju Registra.
- 3) o značajnim događajima na brodu, ako nisu obuhvaćeni točkom 1. ovoga članka čiji sadržaj i oblik propisuje ministar.

Glava VI.

PLUTAJUĆI OBJEKTI

Članak 59.

Plutajući objekat je sposoban za uporabu na određenoj lokaciji i za određenu namjenu pod uvjetom:

- 1) da udovoljava Tehničkim pravilima glede:
 - a) zaštite života ljudi,
 - b) zaštite na radu i smještaju posade i osoba zaposlenih na objektu,
 - c) smještaja drugih osoba na objektu,
 - d) zaštite objekta,
 - e) zaštite stvari (tereta) na objektu,
 - f) zaštite okoliša od onečišćenja s objekta;
- 2) broja stručno osposobljenih članova posade;
- 3) smještaja i broja drugih osoba u skladu s:
 - a) odredbama i uvjetima navedenim u ispravama, knjigama i odobrenoj tehničkoj dokumentaciji objekta,
 - b) propisima kojima se uređuju uvjeti boravka drugih osoba na objektu;

4) da je teret (stvari) na objektu ukrčan, složen i osiguran pravilno i u skladu s:

a) odredbama i uvjetima navedenim u ispravama, knjigama i odobrenoj tehničkoj dokumentaciji objekta,

b) propisima kojima se uređuju uvjeti uskladištenja tereta (stvari);

5) ako je na odgovarajućem mjestu sigurno privezan, usidren ili položen na dno unutarnje vode.

Članak 60.

Na utvrđivanje sposobnosti za uporabu, baždarenje, tehnički nadzor i pregled plutajućeg objekta na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 34. do 43. ovoga Zakona koje se odnose na brod.

Članak 61.

(1) Za plutajuće objekte izdaju se knjige, svjedodžbe i isprave kojima se dokazuju njegove tehničke osobine i svojstva u skladu s propisima.

(2) Na isprave i knjige plutajućih objekata na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 56., članka 57. točke 2. i 3. i članka 58. ovoga Zakona.

Članak 62.

(1) Vlasnik plutajućeg objekta mora imati odobrenje za mjesto priveza, odnosno sidrenja objekta, odnosno lokacijsku dozvolu za polaganje na dno.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka daje kapetanija na temelju mišljenja županijskog ureda nadležnog za poslove upravljanja vodama.

Članak 63.

(1) Plutajući objekti upisuju se u očevidnik plutajućih objekata koji vodi nadležna kapetanija za objekte koji se nalaze na njezinom području.

(2) Zahtjev za upis plutajućeg objekta u očevidnik mora se podnijeti u roku od 15 dana od dana obavljenoga osnovnog pregleda.

Glava VII.

ČAMCI

Članak 64.

Čamac je sposoban za plovidbu i određenu namjenu ako je utvrđena njegova sposobnost za plovidbu u pogledu njegove konstrukcije, plovnih svojstava, pogonskih i drugih uređaja i opreme.

Članak 65.

(1) Isprava o sposobnosti čamca za plovidbu koju izdaje strana država priznaje se uz uvjet uzajamnosti.

(2) Ako čamac koji nije upisan na području Republike Hrvatske pripada stranom državljaninu koji nema boravište u Republici Hrvatskoj, a čamac nema isprave o sposobnosti za plovidbu, kapetanija će zabraniti plovidbu čamcu dok se pregledom čamca ne utvrdi njegova sposobnost za plovidbu.

(3) Odredba stavka 2. ovoga članka primjenjuje se i na čamac čije osobine očito ne odgovaraju ispravi o njegovoj sposobnosti za plovidbu.

(4) Nakon pregleda čamca, prema odredbi stavka 2. ovoga članka, čamcu se izdaje svjedodžba o sposobnosti za plovidbu.

Članak 66.

Čamac može biti:

1) za gospodarske namjene i to: prijevoz putnika i stvari, ribolov, vađenje pijeska, šljunka, kamena i sl.,

2) za negospodarske namjene i to: osobne potrebe, šport, razonodu i sl.,

3) za javne namjene i to: inspeksijski, carinski i policijski nadzor i sl.

Članak 67.

(1) Sposobnost čamca za plovidbu utvrđuje se pregledom.

(2) Pregled čamca može biti osnovni, redovni i izvanredni.

(3) Pregled čamca obavlja kapetanija, a iznimno kada se radi o rekonstrukciji i prenamjeni čamca, pregled obavlja Registar.

(4) Osnovnim pregledom ne provjeravaju se konstrukcija, plovna svojstva, pogonski uređaj i oprema čamca koji ima ispravu o gradnji čamca koju je izdao Registar, odnosno za čamac izgrađen u stranoj zemlji ako ima ispravu ovlaštene stručne pravne osobe iz te zemlje.

(5) Za pregled čamca plaća se naknada.

Članak 68.

- (1) Čamac mora biti baždaren. Baždarenje čamca obavlja se prema Tehničkim pravilima Registra.
- (2) Ako se popravkom ili preinakom čamca mijenja njegova tonaža taj se čamac mora ponovo baždariti.
- (3) Baždarenje čamca obavlja kapetanija.

Članak 69.

- (1) Čamci se upisuju u očevidnik čamaca koji vodi kapetanija na čijem je području prebivalište vlasnika čamca.
- (2) U očevidnik čamaca ne može se upisati čamac koji je upisan u registar strane države.
- (3) Čamac upisan u očevidnik mora imati oznaku, a može imati ime.
- (4) Nakon upisa čamca vlasniku se izdaje dozvola za plovidbu kojom se potvrđuje sposobnost čamca za plovidbu.

Članak 70.

- (1) Čamcem za gospodarske, javne i negospodarske namjene duljem od pet metara može upravljati osoba koja je osposobljena za upravljanje čamcem.
- (2) Čamcem za prijevoz putnika može upravljati samo stručna osoba sa zvanjem mornar motorist.

Članak 71.

- (1) Odredbe članka 64. do 70. ovoga Zakona ne odnose se na:
 - 1) čamce koji su pripadnost broda ili drugog plovnog objekta,
 - 2) športske, veslačke čamce, kajake, kanue i slične plovne objekte i
 - 3) čamce kraće od tri metra.
- (2) Odredbe stavka 1. ovoga članka se ne odnose na čamce posebne izvedbe i pogonskog uređaja (gliseri, sky-yet i sl.).

Članak 72.

Način utvrđivanja sposobnosti čamaca za plovidbu, upis i očevidnik, oblik i sadržaj dozvole, uvjete i način osposobljavanja osoba za upravljanje čamcem te visinu naknada propisuje ministar.

Glava VIII.

POSADA BRODA

1. Zajedničke odredbe

Članak 73.

(1) Posadu broda čine osobe ukrcane za obavljanje poslova na brodu i obvezno se upisuju u popis posade.

(2) Za obavljanje poslova kojima se osigurava plovidba brod mora imati odgovarajući broj članova posade s određenom stručnom osposobljenošću i zvanjima u unutarnjoj plovidbi.

(3) Broj članova posade iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 74.

(1) Član posade broda, koji obavlja poslove kojima se osigurava plovidba, može biti osoba koja ima odgovarajuću životnu dob te koja je stekla odgovarajuće zvanje i koja za obavljanje poslova tog zvanja na brodu ima odgovarajuće ovlaštenje, te vježbenik za stjecanje zvanja.

(2) Zvanje članova posade brodova stječe se položenim odgovarajućim ispitom za određeno zvanje.

(3) Osim ovlaštenja za obavljanje poslova odgovarajućeg zvanja iz stavka 1. ovoga članka, članovi posade mogu imati i posebna ovlaštenja.

(4) Posebna ovlaštenja iz stavka 3. ovoga članka mogu se steći nakon polaganja odgovarajućih stručnih ispita.

(5) Ovlaštenje za obavljanje poslova na brodu može se dati samo osobi koja je tjelesno i duševno sposobna obavljati posao na brodu, što se utvrđuje i provjerava liječničkim pregledom.

(6) Propise o uvjetima za stjecanje zvanja, polaganje stručnog ispita i davanje ovlaštenja za obavljanje poslova, odnosno obavljanje dužnosti na brodu, donosi ministar.

Članak 75.

Članu posade, koji je privremeno nesposoban za rad, pod utjecajem je opojnih droga ili alkohola, odnosno u takvom je duševnom i tjelesnom stanju da je nesposoban za sigurno obavljanje poslova ili obnašanje dužnosti na poslu, zabranit će se obavljanje poslova ili obnašanje dužnosti na brodu.

Članak 76.

(1) Zdravstvena sposobnost članova posade utvrđuje se liječničkim pregledom prije ukrcaja na brod i povremenim liječničkim pregledima za vrijeme trajanja zaposlenja na brodu.

(2) Zdravstveni pregled obavlja se i u slučaju kada član posade mijenja vrstu posla na brodu poslije: nesretnog slučaja, druge nezgode člana posade, poslije brodoloma ili druge nezgode broda, te na zahtjev zapovjednika broda, kapetanije i na temelju osobnog zahtjeva člana posade.

(3) Osobe koje se prijavljuju za rad na brodu, odnosno članovi posade koji rade na radnim mjestima za koje se zahtijevaju posebni zdravstveni uvjeti te duševne i tjelesne sposobnosti obvezni su se podvrci i odgovarajućim specijalističkim pregledima.

Članak 77.

(1) Brodar je obavezan omogućiti obavljanje zdravstvenih pregleda članova posade i o njima voditi propisani očevidnik.

(2) Troškove zdravstvenih pregleda iz članka 76. ovoga Zakona i imunizacije članova posade snosi brodar.

Članak 78.

Propis o utvrđivanju zdravstvene sposobnosti člana posade iz članka 76. ovoga Zakona i popis ovlaštenih zdravstvenih ustanova za te preglede donosi ministar zdravstva uz prethodnu suglasnost ministra.

Članak 79.

Član posade mora obavljati poslove na brodu u skladu sa svojim dužnostima propisanim zakonom i drugim propisima koji se odnose na plovidbu na način da ne dovede u opasnost sigurnost prometa, oštetiti brod ili stvari na njemu, ugrozi sigurnost putnika na brodu, ostale članove posade i okoliš od onečišćenja opasnim i štetnim tvarima (uljem, otpacima tekućih goriva i njihovim smjesama, otpadnim vodama i drugim otpadnim tvarima te radioaktivnim i sličnim otpacima) od broda.

Članak 80.

(1) Član posade za vrijeme obavljanja straže ne smije napustiti mjesto i prostoriju u kojoj se obavlja straža bez odobrenja dežurnog časnika.

(2) Časnik straže za vrijeme trajanja straže ne smije napustiti svoje mjesto na straži bez odobrenja zapovjednika.

Članak 81.

(1) Na brodu usidrenom na plovnom putu mora se organizirati neprekidno obavljanje straže.

(2) Na brodu usidrenom izvan plovnog puta ili vezanom uz obalu ne mora se organizirati obavljanje straže, osim ako to zahtijevaju posebne okolnosti ili po nalogu nadležne kapetanije.

Članak 82.

(1) Kao član posade na brodu može se ukrcaj samo osoba koja ima *brodarsku knjižicu*, odnosno dozvolu za ukrcaj.

(2) Brodarska knjižica jest isprava kojom se dokazuje identitet, zvanje i stručna osposobljenost člana posade, zdravstveno stanje, svojstvo u kojem je član posade ukrcajan na brod te trajanje zaposlenja na brodu.

(3) Brodarska knjižica koja sadrži vizu za putovanja u inozemstvo, izdana od nadležne kapetanije služi i kao putna isprava (putovnica) i ovlašćuje osobu da bude član posade broda koji plovi u inozemstvo te da putuje u inozemstvo radi ukrcaja na brod ili da se nakon iskrcaja s broda u inozemstvu vrati u Republiku Hrvatsku.

Članak 83.

(1) Ako član posade broda za trajanja, odnosno nakon prestanka zaposlenja bude iskrcajan s broda izvan njegove luke ukrcaja, brodar mu je obavezan osigurati povratak u luku njegova ukrcaja, ako to brodar ne učini kada je brod u stranoj zemlji, povratno putovanje u luku ukrcaja osigurava diplomatsko, odnosno konzularno predstavništvo Republike Hrvatske na teret brodarka broda s kojeg je takav član posade iskrcajan.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka odnosi se i na članove obitelji iskrcajanog člana posade broda koji su s njime bili ukrcajani na brodu.

Članak 84.

(1) Troškove povratnog putovanja, iz članka 83. ovoga Zakona, članu posade broda snosi brodar.

(2) Brodar ima pravo na povrat sredstava utrošenih za plaćanje troškova povratnog putovanja od člana posade broda koji se bez odobrenja iskrcao s broda i time svojom voljom prekinuo zaposlenje ili koji se iskrcao s broda zbog ozljede ili oboljenja kojeg je sebi sam prouzročio namjerno ili grubom nepažnjom.

(3) Troškovi povratnog putovanja člana posade broda obuhvaćaju troškove za smještaj, hranu i prijevoz člana posade od trenutka njegovog iskrcaja s broda do trenutka njegova povratka u luku ukrcaja, odnosno u mjesto njegova prebivanja.

Članak 85.

(1) Povratno putovanje smatra se osiguranim i ako je članu posade broda osiguran odgovarajući posao na drugom brodu koji plovi u neku od domaćih luka ili u luku njegova ukrcaja.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka članu posade pripada naknada za posao koji je obavljao na tom brodu.

Članak 86.

Odredbe članka 82. do 85. ovoga Zakona primjenjuju se i na strance koji su članovi posade broda uz uvjet uzajamnosti.

Članak 87.

(1) Član posade broda obavezan je odmah obavijestiti zapovjednika, odnosno dežurnog časnika:

1) o svakom iznimnom događaju koji bi mogao ugroziti sigurnost broda, putnika, drugih osoba ili stvari na brodu te onečistiti okoliš opasnim i štetnim tvarima od broda,

2) kad na plovnom putu uoči da pojedini svjetionici i svjetla ne rade, odnosno oznake ili plutače nisu na svome mjestu.

(2) O okolnostima iz stavka 1. točke 2. ovoga članka zapovjednik broda bez odgađanja obavezan je obavijestiti nadležnu kapetaniju.

(3) U slučaju kada prijete opasnost brodoloma ili druge havarije članovi posade broda obvezni su poduzeti sve potrebite mjere za spašavanje broda, putnika, drugih osoba na brodu i stvari te za zaštitu okoliša do naredbe zapovjednika broda da se brod napusti.

Članak 88.

(1) Brodar je obvezan članu posade i članovima njegove obitelji koji su ukrcani s njime na brod nadoknaditi štetu prouzročenu na stvarima namijenjenim za njihovu osobnu uporabu na brodu koje su mu uništene ili oštećene pri brodolomu ili drugoj havariji broda.

(2) Članu posade koji je zaposlen kod broдача, u slučaju havarije mora se isplatiti naknada za svaki dan trajanja nezaposlenosti u skladu s ugovorom o radu.

(3) Za povratno putovanje člana posade broда koji je pretrpio havariju primjenjuju se odredbe članka 83. do 86. ovoga Zakona.

Članak 89.

(1) Za štetu nastalu zbog tjelesne ozljede ili smrti člana posade broда odgovara broдар ako je tjelesna ozljeda ili smrt nastala njegovom krivnjom ili krivnjom osoba za koje broдар odgovara.

(2) Krivnja broдача se pretpostavlja, dok se protivno ne dokaže, ako je smrt ili tjelesna ozljeda člana posade nastupila izravno ili neizravno kao posljedica brodoloma, sudara, nasukanja, eksplozije, požara, ili mana broда.

(3) Rješavanje međusobnih sporova između člana posade broда i broдача, kao i sporova između zapovjednika broда i broдача provodi se prema posebnom zakonu.

2. Zapovjednik broда

Članak 90.

(1) Posadom i svim drugim osobama na brodu zapovjeda zapovjednik.

(2) Zapovjednik domaćeg broда mora biti hrvatski državljanin.

(3) Zapovjednika broда imenuje i razrješuje broдар.

(4) U slučaju smrti, spriječenosti ili odsutnosti zapovjednika broда zamjenjuje, sa svim njegovim ovlastima, po položaju najstariji član posade službe palube koji je hrvatski državljanin.

(5) Odredba stavka 2. ovoga članka se ne odnosi na jahtu stranog vlasnika upisanu u hrvatski upisnik brodova.

Članak 91.

(1) Zapovjednik broda odgovoran je za sigurnost broda i red na brodu i, u granicama određenim ovim Zakonom i drugim propisima, obavlja javne ovlasti na brodu i zastupa broдача.

(2) Ako je zapovjednik strane jahte upisane u hrvatski upisnik brodova strana fizička osoba ili osoba bez državljanstva, javna ovlaštenja iz stavka 1. ovoga članka obavlja najstariji časnik palube ako je hrvatski državljanin ili ima boravište na području Republike Hrvatske.

(3) Ako brod s vlastitim pogonom tegli ili potiskuje druge brodove, zapovjednik tog broda voditelj je cijeloga tegljenog ili potiskivanog sastava.

Članak 92.

(1) Zapovjednik broda je obvezan brinuti se o: opskrbi broda, vođenju brodske dokumentacije, održavanju i ispravnosti trupa, strojeva, uređaja i opreme broda, sigurnosti brodskih uređaja za ukrcaj i iskrcaj putnika, opasnih i ostalih stvari, pravilnom ukrcaju, slaganju, prijevozu i iskrcaju stvari, pravilnom ukrcaju, smještaju i iskrcaju putnika te obavljanju svih ostalih poslova vezanih uz plovidbu.

(2) Zapovjednik broda obvezan je u propisanim rokovima obavljati vježbe s čamcima i ostalim sredstvima za spašavanje te uređajima za otkrivanje, sprječavanje i gašenje požara.

(3) Zapovjednik broda obvezan je za vrijeme plovidbe biti na brodu.

(4) Zapovjednik broda obvezan je prije polaska na put provjeriti ispravnost broda i količinu zaliha koje mu omogućuju da obavi određeno putovanje i osigurati da se sve propisane isprave i knjige te članovi posade nalaze na brodu, a pri prijevozu putnika obvezan je osobito utvrditi jesu li poduzete sve mjere za sigurnost putnika.

(5) Zapovjednik broda s vlastitim pogonom obvezan je prije polaska na put brodovima u teglju, odnosno u potiskivanom sastavu provjeriti ispravnost i sposobnost za obavljanje određenog putovanja.

Članak 93.

(1) Zapovjednik broda, odnosno časnik palube u smjeni koji upravlja vođenjem broda obvezan je poduzimati sve mjere potrebne za sigurnost broda i plovidbe.

(2) Zapovjednik broda i osoba koja ga u smjeni zamjenjuje odgovorni su, svaki za svoje smjene, za sigurnost broda i plovidbe.

(3) Zapovjednik broda obvezan je osobno rukovoditi brodom kad god to zahtijeva sigurnost broda, a osobito kad brod ulazi u luku, kanal ili kad izlazi iz njih te za slabe vidljivosti ili magle i kad to zahtijeva sigurnost brodova u teglju ili potiskivanju.

(4) Nazočnost peljara na brodu ne oslobađa zapovjednika broda odgovornosti za upravljanje brodom.

Članak 94.

(1) Ako nastupe događaji koji brod ili osobe na njemu dovedu u opasnost, zapovjednik broda je obvezan poduzeti sve mjere za spašavanje osoba i otklanjanje opasnosti za spašavanje osoba, broda i stvari na brodu te za zaštitu okoliša.

(2) Ako je u slučaju iz stavka 1. ovoga članka potrebno žrtvovati brod ili oštetiti teret ili druge stvari na brodu zapovjednik broda je obvezan žrtvovati ili oštetiti teret, druge stvari i brodske uređaje ili opremu koji nisu nužni za plovidbu ili dijelove broda čije je žrtvovanje ili oštećenje manje štetno za brodara i osobe koje imaju osnovani interes za teret na brodu.

(3) Obveze iz stavka 1. i 2. ovoga članka odnose se i na brodove u teglju ili potiskivanju.

Članak 95.

(1) Ako su u slučaju opasnosti za brod sve mjere poduzete za spašavanje broda ostale bez uspjeha te je propast broda neizbježna, zapovjednik broda je obvezan prije svega poduzeti mjere potrebne za spašavanje putnika i drugih osoba na brodu, ukloniti brod prije potonuća s plovnog puta ako je to moguće te narediti da se brod napusti.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka zapovjednik broda je obvezan poduzeti sve mjere potrebne za spašavanje brodskog dnevnika, a ako okolnosti slučaja dopuštaju i mjere za spašavanje drugih brodskih knjiga, brodskih isprava i karata toga putovanja kao i gotovog novca brodske blagajne.

(3) Zapovjednik broda smije napustiti brod tek nakon što je u granicama stvarnih mogućnosti poduzeo sve mjere iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 96.

(1) U slučaju iznimnog događaja koji ugrožava sigurnost broda ili plovidbe, putnika i drugih osoba, ili prijeti oštećenju stvari na brodu, ili ako se primijeti onečišćenje uljem, opasnim kemikalijama i štetnim tvarima na plovnom putu, zapovjednik broda je obvezan opis tog događaja odnosno bilješku o opaženom

onečišćenju na plovnom putu odmah unijeti u brodski dnevnik, a najkasnije u roku od 24 sata.

(2) Zapovjednik broda, u slučaju iznimnog događaja iz stavka 1. ovoga članka, je obvezan o tim događajima odmah radiovezom ili nakon dolaska, a najkasnije za 24 sata podnijeti izvještaj kapetaniji zajedno s izvatom iz broskog dnevnika.

(3) Ako se događaj, iz stavka 1. ovoga članka, zbio za plovidbe zapovjednik broda je obvezan izvještaj o događaju, zajedno s izvatom iz broskog dnevnika, podnijeti, u roku iz stavka 2. ovoga članka kapetaniji u luci u koju brod najprije uplovi, odnosno diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Republike Hrvatske ako se brod nalazi u inozemstvu.

(4) Zapovjednik broda iz stavka 1. ovoga članka mora unijeti u brodski dnevnik rođenje i smrt osobe na brodu, naznačujući mjesto ili zemljopisnu poziciju broda i vrijeme rođenja, odnosno smrti te primiti izjavu posljednje volje i to primanje unijeti u brodski dnevnik, navodeći vrijeme kad je posljednju izjavu volje primio.

(5) Zapovjednik broda obvezan je o činjenici rođenja i smrti te o primanju izjave posljednje volje sastaviti zapisnik na propisani način i dostaviti ga nadležnom tijelu u prvoj domaćoj luci u koju stigne, a u inozemstvu najbližem diplomatskom, odnosno konzularnom predstavništvu Republike Hrvatske.

(6) Zapovjednik ili brodar mora najbržom vezom izvijestiti nadležno tijelo najbliže obalne države o događajima u vezi s ispuštanjem ili da prijete opasnost od ispuštanja ulja, tekućih ili drugih štetnih tvari.

(7) Propis o načinu postupanja zapovjednika prema odredbama stavka 4. i 5. ovoga članka donosi ministar.

Članak 97.

(1) Zapovjednik broda je obvezan radiovezom odaslati obavijest o bilo kojoj izravnoj opasnosti za sigurnost plovidbe na koju naiđe, a osobito ako opazi promjene na plovnom putu, naiđe na onečišćenje uljem, opasnim i štetnim tvarima, opasan led, opasnu oluju ili na bilo koju drugu izravnu opasnost za plovidbu, ili na temperaturu zraka ispod ledišta praćenu vjetrovima olujne snage koji uzrokuju veliko nagomilavanje leda na nadgrađima, a za koje nije primio upozorenje.

(2) Zapovjednik broda je obvezan bilješku o danoj obavijesti iz stavka 1. ovoga članka unijeti u brodski dnevnik.

Članak 98.

(1) Zapovjednik broda ima ovlast i obvezu svim osobama na brodu izdavati naredbe kojima se osigurava brod i njegova plovidba, održavati red na brodu te nadzirati obavljanje izdanih naredbi.

(2) Radi sigurnosti na brodu zapovjednik može držati na brodu potrebno vatreno oružje, a članovima posade broda držanje takvog oružja je zabranjeno.

Članak 99.

(1) Zapovjednik broda ima pravo za vrijeme plovidbe ograničiti slobodu kretanja na brodu svakoj osobi koja teže ugrozi sigurnost broda članova posade, putnika i drugih osoba, stvari na brodu i okoliša onečišćenjem uljem, opasnim kemikalijama ili štetnim tvarima.

(2) Sloboda kretanja može se ograničiti samo ako je to nužno radi sigurnosti putnika i drugih osoba i stvari na brodu, radi zaštite broda i zaštite okoliša. Za stranca ograničenje slobode kretanja može trajati najdulje do dolaska broda u prvu luku u koju brod uplovi, a za hrvatskog državljanina najdulje do dolaska broda u prvu hrvatsku luku.

(3) Ovlasti iz stavka 1. i 2. ovoga članka odnose se i na brod u teglju ili potiskivanju.

(4) Mjere iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka unose se u brodski dnevnik s obrazloženjem.

Članak 100.

Zapovjednik broda ima pravo člana posade broda koji narušava sigurnost plovidbe udaljiti s posla, a prema potrebi, iskrcati ga s broda i vratiti u zemlju odnosno luku ukrcaja.

Članak 101.

(1) Ako za putovanja član posade broda, putnik ili druga osoba na brodu izvrše kazneno djelo, zapovjednik broda je obavezan poduzeti, prema okolnostima, mjere potrebne za sprečavanje ili ublažavanje mogućnosti nastupanja štetnih posljedica tog djela te mjere za osiguranje i pokretanje postupka radi utvrđivanja odgovornosti počinitelja.

(2) Ako postoji opasnost da počinitelj djelo ponovi ili pobjegne, zapovjednik broda ovlašten je narediti da se:

- počinitelju kaznenoga djela ograniči sloboda kretanja na brodu ili lišiti ga slobode,

- ispitivanjem počinitelja, svjedoka i oštećenika utvrde sve okolnosti pod kojima je djelo izvršeno i posljedice koje su nastupile,

- o svakom ispitivanju vodi zapisnik,

- kao dokazi uzmu na čuvanje predmeti na kojima ili kojima je kazneno djelo počinjeno, odnosno na kojima su tragovi počinjenog djela vidljivi te

- poduzmu druge mjere radi utvrđivanja okolnosti pod kojima je kazneno djelo počinjeno.

(3) Ako se brod nalazi u inozemstvu, zapovjednik broda je obavezan o počinjenom kaznenom djelu podnijeti izvješće diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Republike Hrvatske u državi u čiju luku brod uplovi. Zapovjednik broda je obavezan s počiniteljem kaznenog djela postupiti prema uputama diplomatskog ili konzularnog predstavništva Republike Hrvatske.

(4) Nakon dolaska u hrvatsku luku u koju brod najprije uplovi, zapovjednik broda je obavezan počinitelja kaznenog djela predati tijelu unutarnjih poslova u toj luci zajedno s pisanim izvješćem o počinjenom kaznenom djelu, zapisnicima i predmetima iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Poduzete mjere prema odredbama stavka 2, i 4. ovoga članka upisuju se u brodski dnevnik s obrazloženjem.

Članak 102.

(1) Ako bilo koji član posade broda samovoljno napusti brod zapovjednik broda obavezan je napuštanje broda prijaviti kapetaniji, odnosno u stranoj zemlji diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Republike Hrvatske.

(2) Zapovjednik broda obavezan je sastaviti zapisnik i utvrditi koje su osobne stvari i isprave člana posade koji je samovoljno napustio brod ostale na brodu. Zapisnik se sastavlja u nazočnosti dva svjedoka, a potpisuju ga zapovjednik i svjedoci.

(3) Bilješku o samovoljnom napuštanju broda te o osobnim stvarima i ispravama člana posade koje su ostale na brodu i njihovoj predaji nadležnom tijelu u Republici Hrvatskoj zapovjednik broda obavezan je unijeti u brodski dnevnik.

(4) Tijelo koje u luci primi osobne stvari i isprave člana posade koji je samovoljno napustio brod predat će ih njegovoj užoj obitelji ili roditeljima, a ako njih nema, osobi koju odredi nadležno tijelo starateljstva.

Članak 103.

(1) Smatra se da je član posade samovoljno napustio brod ako se nije vratio na brod do odlaska broda iz luke.

(2) Ako je član posade bio spriječen vratiti se na brod do odlaska broda iz luke, smatra se da je samovoljno napustio brod ako se u roku od tri dana od dana odlaska broda iz luke nije prijavio tijelu iz članka 102. stavka 1. ovoga Zakona.

DIO TREĆI
DRŽAVNA PRIPADNOST, IDENTIFIKACIJA, UPIS I BRISANJE BRODA,
PLUTAJUĆEG OBJEKTA I ČAMCA

Glava I.

DRŽAVNA PRIPADNOST BRODA I IDENTIFIKACIJA BRODA

Članak 104.

Hrvatsku državnu pripadnost brod stječe upisom u odgovarajući upisnik brodova, odnosno izdavanjem brodske svjedodžbe.

Članak 105.

(1) Brod koji je stekao hrvatsku državnu pripadnost ima pravo i obvezu viti zastavu Republike Hrvatske.

(2) Pravo i obveza vijanja zastave iz stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na brod bez posade.

(3) Čamci upisani u očevidnik čamacu su obvezni izvan granica Republike Hrvatske viti zastavu Republike Hrvatske.

Članak 106.

(1) Istaknuta zastava Republike Hrvatske jest znak hrvatske državne pripadnosti broda.

(2) Zastava Republike Hrvatske na brodu ima izgled i oblik zastave Republike Hrvatske a odnos njezine širine prema duljini jest 1:1,5.

(3) Propis o isticanju i vijanju zastava na hrvatskim brodovima donosi ministar.

Članak 107.

(1) Brod koji je upisan u hrvatski upisnik osim tegljenice, potisnice, plutajućeg objekta i čamca mora imati ime.

(2) Tegljenica, potisnica, plutajući objekt i čamac upisani u odgovarajući očevidnik moraju imati oznaku, a mogu imati i ime.

(3) Dva broda ne mogu imati isto ime, a dvije tegljenice, potisnice, dva plutajuća objekta i dva čamca ne mogu imati istu oznaku.

(4) Propis o određivanju imena i oznaka brodova te pozivnih znakova brodova donosi ministar.

Članak 108.

(1) Brod mora nositi ime luke upisa.

(2) Luka upisa je luka na čijem je području sjedište kapetanije koja vodi upisnik u koji je brod upisan.

Članak 109.

Brod, plutajući objekat i čamac koji ima radiouređaj mora imati pozivni znak prema propisima o međunarodnom radioprometu.

Članak 110.

Hrvatsku državnu pripadnost stječe čamac upisom u odgovarajući očevidnik čamaca.

Glava II.

UPIS I BRISANJE BRODOVA

Članak 111.

(1) U upisnik brodova mora se upisati brod koji je u cjelini u vlasništvu fizičkih osoba koji su hrvatski državljani s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, odnosno pravnih osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

(2) Upis broda obavlja nadležna kapetanija, koja donosi rješenje o upisu i brodsku svjedodžbu.

(3) Upis broda u upisnik brodova obavlja se na temelju zahtjeva vlasnika broda odnosno brodarka ako ga za to ovlasti vlasnik broda.

Članak 112.

U upisnik brodova može biti upisan:

1) brod koji je u cjelini ili dijelom u vlasništvu strane fizičke ili pravne osobe ili osobe bez državljanstva odnosno hrvatskog državljanina s prebivalištem u inozemstvu ako je brodar toga broda fizička osoba hrvatskog državljanstva s prebivalištem u Republici Hrvatskoj ili pravna osoba sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. U jednom i drugom slučaju brod može biti upisan pod uvjetom da je vlasnik broda na zahtjev za upis tog broda u upisnik brodova dao suglasnost,

2) brod koji je u cjelini ili dijelom u vlasništvu strane fizičke ili pravne osobe pod uvjetom da Republika Hrvatska obavlja nadzor nad brodom u upravnim, gospodarskim i tehničkim pitanjima, a na temelju prethodnog mišljenja Ministarstva,

3) jahta koja je u cjelini ili dijelom u vlasništvu strane fizičke ili pravne osobe, ili osobe bez državljanstva ili hrvatskog državljanina koji nema prebivalište u Republici Hrvatskoj ako jahta pretežno boravi u vodama Republike Hrvatske.

Članak 113.

U upisnik brodova u gradnji može se, na zahtjev vlasnika broda, upisati brod koji se gradi u hrvatskom brodogradilištu.

Članak 114.

Vlasnik broda, koji nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, je obvezan ovlastiti pravnu ili fizičku osobu s prebivalištem u Republici Hrvatskoj da ga u vrijeme odsutnosti zastupa pred nadležnim hrvatskim tijelima.

Članak 115.

Ne može se upisati u hrvatski upisnik brodova brod koji je upisan u inozemni upisnik brodova.

Članak 116.

(1) Brod se briše iz upisnika brodova:

- 1) ako je propao ili se pretpostavlja da je propao,
- 2) ako više ne udovoljava uvjetima iz članka 111. i 112. ovoga Zakona,
- 3) ako se trajno povuče iz plovidbe,
- 4) ako se upiše u drugi hrvatski upisnik brodova.

(2) Pretpostavlja se da je brod propao ako su od primitka posljednje vijesti o brodu protekla tri mjeseca. U tom slučaju pretpostavlja se da je brod propao onog dana kad su primljene posljednje vijesti o njemu.

(3) Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se i na brisanje broda u gradnji iz upisnika brodova u gradnji.

Članak 117.

(1) Iz hrvatskog upisnika brodova brod se ne može brisati ako se tome protivi vjerovnik koji ima tražbinu za koju postoji privilegij na brodu.

(2) Ako je osnovana hipoteka na brodu za brisanje broda iz upisnika brodova potreban je pristanak hipotekarnih vjerovnika.

(3) U slučajevima iz stavka 1. i 2. ovoga članka nadležna kapetanija može dopustiti brisanje broda iz upisnika brodova i bez pristanka hipotekarnog vjerovnika, odnosno unatoč protivljenju vjerovnika za čije tražbine postoji privilegij ako u sudu bude položena svota u novcu u visini tražbina tih vjerovnika, odnosno ako bude dano osiguranje za koji sud nakon što sasluša vjerovnike utvrdi da je dostatno.

(4) Odredbe ovoga članka primjenjuju se i na brodove u gradnji.

(5) Odredbe ovoga članka ne primjenjuju se na brisanje iz upisnika brodova iz članka 116. točke 1. i 4. ovoga Zakona.

Članak 118.

Odredbe članka 117. ovoga Zakona ne primjenjuju se na prijenos prava vlasništva broda napuštanjem u korist osiguratelja.

Članak 119.

(1) Upisnici brodova jesu javne knjige.

(2) Svatko ima pravo na uvid i prijepis odnosno izvadak iz glavne knjige upisnika, zbirke isprava, imenika vlasnika brodova i imenika brodova.

(3) Kapetanija koja vodi upisnik brodova je obvezna uz naplatu utvrđene naknade, osobi koja to zahtijeva izdati potvrdu o stanju upisa u upisniku brodova ili upisniku brodova u gradnji te prijepis isprava koje se čuvaju u zbirci isprava, ako upisi u upisnik upućuju na te isprave.

(4) Potvrde i prijepisi isprava iz stavka 3. ovoga članka imaju dokaznu snagu javnih isprava.

(5) Tko se u pravnom prometu, postupajući savjesno pouzda u podatke upisane u upisnik brodova, ne snosi pravne posljedice koje iz toga proisteknu ako se kasnije dokaže da su podaci netočni.

Članak 120.

(1) Za brodove vodi se:

- upisnik brodova
- upisnik javnih brodova,
- upisnik brodova u gradnji.

Članak 121.

Upisnici brodova i upisnici brodova u gradnji sastoje se od glavne knjige i zbirke isprava.

Članak 122.

- (1) Glavna knjiga upisnika brodova i upisnika brodova u gradnji sastoji se od uložaka.
- (2) Uložak ima list A, list B i list C.
- (3) Iznimno uložak glavne knjige upisnika javnih brodova imaju samo list A i list B.
- (4) Svaki brod upisuje se u poseban uložak.

Članak 123.

U list A glavne knjige uložka upisnika brodova i upisnika brodova u gradnji upisuju se podaci o identitetu broda, odnosno broda u gradnji i njihove osnovne tehničke značajke.

Članak 124.

- (1) U list B uložka glavne knjige upisnika brodova i upisnika brodova u gradnji upisuje se tvrtka, odnosno naziv i sjedište pravne osobe, odnosno ime, prezime, jedinstveni matični broj građana i prebivalište fizičke osobe koja je vlasnik broda i sva ograničenja vlasnika u vezi sa raspolaganjem brodom ili brodom u gradnji.
- (2) U list B iz stavka 1. ovoga članka upisuje se i tvrtka, odnosno naziv i sjedište brodarka ako je brod u potpunom ili djelomičnom vlasništvu strane pravne ili

fizičke osobe ako se brod upisuje na temelju članka 112. točke 1. ovoga Zakona. U ostalim slučajevima podaci o brodaru mogu se upisati radi određenja da se radi o brodaru koji nije vlasnik broda.

(3) U list B upisnika broda u gradnji mogu se, radi određenosti naručitelja, upisati tvrtka ili naziv i sjedište, odnosno osobni podaci i prebivalište brodara i naručitelja.

Članak 125.

(1) U list C uložka glavne knjige upisnika brodova upisuju se vlasništvo i druga stvarna prava na brodu ili dijelu broda te prava drugih osoba stečenih prenosom tih prava odnosno pravima kojima je brod opterećen kao što je zakup broda, brodarski ugovor na vrijeme za cijeli brod, pravo preče kupnje te druga ograničenja raspolaganja brodom kojima je podvrgnut vlasnik opterećenog broda, zabrane opterećivanja i otuđivanja te sve zabilježbe za koje nije izričito određeno da se upisuju u drugi list uložka.

(2) U list C uložka glavne knjige upisnika brodova u gradnji upisuju se za brod u gradnji podaci iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 126.

Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno na postupak za upis i brisanje brodova na odgovarajući način primjenjuju se odrede iz članka 267. do 404. Pomorskog zakonika.

Glava III.

UPIS I BRISANJE PLUTAJUĆIH OBJEKATA I ČAMACA

Članak 127.

(1) Plutajući objekti i čamci se upisuju u očevidnike koje vodi kapetanija, odnosno njezina ispostava na čijem je području prebivalište, odnosno sjedište fizičke ili pravne osobe vlasnika plutajućeg objekta, odnosno čamca.

(2) Za plutajuće objekte i čamce vodi se:

- očevidnik plutajućih objekata,
- očevidnik čamaca.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, čamac se može upisati u očevidnik čamaca kapetanije, odnosno ispostave na čijem području čamac stalno ili pretežito boravi.

Članak 128.

(1) U očevidnik se upisuje plutajući objekat ili čamac koji je u cjelini u vlasništvu fizičke ili pravne osobe s prebivalištem, odnosno sjedištem u Republici Hrvatskoj.

(2) U očevidnik se može upisati plutajući objekat ili čamac koji je u cjelini ili dijelom u vlasništvu strane fizičke ili pravne osobe, osobe bez državljanstva ili hrvatskog državljanina koji nema prebivalište u Republici Hrvatskoj ako plutajući objekat ili čamac pretežito boravi u vodama Republike Hrvatske.

(3) Vlasnik plutajućeg objekta ili čamca, koji nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, je obavezan ovlastiti pravnu ili fizičku osobu s prebivalištem u Republici Hrvatskoj da ga u vrijeme odsutnosti zastupa pred nadležnim hrvatskim tijelima.

Članak 129.

U očevidnike plutajućih objekata i čamaca se ne mogu upisati plutajući objekti i čamci koji su upisani u inozemne očevidnike čamaca i plutajućih objekata.

Članak 130.

(1) Upisani plutajući objekat i čamac mora imati oznaku, a može imati i ime.

(2) Očevidnici plutajućih objekata i čamaca su javne knjige, a izvadak iz očevidnika ima dokaznu snagu javne isprave.

Članak 131.

(1) Plutajući objekat i čamac briše se iz očevidnika ako:

- 1) propadne ili se pretpostavlja da je propao ili bude uništen,
- 2) više ne udovoljava uvjetima iz članka 128. ovoga Zakona,
- 3) se trajno povuče iz plovidbe,
- 4) čamac postane pripadnost broda ili drugog plovila ili se preinakom skрати na manje od tri metra,
- 5) se upiše u drugi hrvatski očevidnik.

(2) Smatra se da je čamac ili plutajući objekt propao ako je od primitka posljednje vijesti o čamcu proteklo tri mjeseca. U tom slučaju smatra se da je čamac ili plutajući objekt propao sljedećeg dana nakon primitka posljednje vijesti o njemu.

(3) Vlasnik čamca ili plutajućeg objekta obavezan je u roku od 15 dana od dana nastanka okolnosti navedene u stavku 1. ovoga članka podnijeti zahtjev kapetaniji za brisanje iz očevidnika čamaca odnosno plutajućih objekata.

Članak 132.

(1) Odredbe ove glave Zakona ne odnose se i na:

- 1) čamce koji su pripadnost broda ili drugog plovnog objekta,
- 2) športske veslačke čamce,
- 3) čamce kraće od tri metra.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka se ne odnosi na čamce posebne konstrukcije i pogonskog uređaja koji joj omogućuje da klizi po vodi (gliser i sl.).

Članak 133.

Propis o upisu brodova, plutajućih objekata i čamaca, o zbirkama isprava i pomoćnim knjigama koje se vode uz upisnike i očevidnike te o obrascima tih isprava i knjiga donosi ministar.

DIO ČETVRTI

PRIJEVOZ I PLOVIDBENI POSLOVI

Glava I.

PRIJEVOZ PUTNIKA I STVARI

Članak 134.

Prijevoz putnika i stvari unutarnjim plovnim putovima obavlja se kao javni prijevoz ili prijevoz za vlastite potrebe u unutarnjem i međunarodnom prometu.

Članak 135.

(1) Prijevoz unutarnjim plovnim putovima u unutarnjem prometu uključujući prijevoz skelama mogu obavljati domaći brodari.

(2) Iznimno, strani brodar može obavljati prijevoz između hrvatskih luka samo na temelju posebne dozvole.

Članak 136.

Prijevoz unutarnjim plovnim putovima u međunarodnom prometu mogu obavljati domaći i strani brodari u međudržavnom prijevozu, u provozu i prijevoz za treće države i iz trećih država prema odredbama ovoga Zakona i međunarodnih ugovora.

Članak 137.

(1) Domaći brodar može obavljati javni prijevoz putnika i stvari u unutarnjem i međunarodnom prometu koji je registriran za obavljanje djelatnosti prijevoza na unutarnjim plovnim putovima i na temelju odobrenja.

(2) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka za prijevoz u međunarodnom prometu daje Ministarstvo, a za prijevoz u unutarnjem prometu županijski ured za promet, sjedišta brodara, brodarima koji ispunjavaju uvjete propisane ovim Zakonom i uvjete utvrđene posebnim propisom.

(3) Protiv rješenja kojim se uskraćuje odobrenje iz stavka 2. ovoga članka može se podnijeti žalba Ministarstvu.

(4) Posebne uvjete za obavljanje djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar.

Članak 138.

Prijevoz za vlastite potrebe unutarnjim plovnim putovima u unutarnjem prometu može obavljati domaća fizička ili pravna osoba koja je registrirana za djelatnost plovidbe na unutarnjim plovnim putovima.

Članak 139.

Strani brodar može obavljati međudržavni prijevoz na plovnom putu međunarodnog i međudržavnog značaja za i iz luka otvorenim za međunarodni promet uz uvjet uzajamnosti glede opsega i količine stvari koje se prevoze u odnosu na domaće brodare.

Članak 140.

Strani brodar može obavljati prijevoz za treće zemlje ili iz trećih zemalja samo na temelju posebne dozvole.

Članak 141.

Dozvolu iz članka 135. i 140. ovoga Zakona daje ministar.

Članak 142.

Ministar radi razloga sigurnosti može ograničiti broj plovidbi na pojedinim dionicama plovnog puta ili vrste prijevoza (međudržavni i tranzitni).

Glava II.

TEGLJENJE, POTISKIVANJE I DRUGI PLOVIDBENI POSLOVI

Članak 143.

(1) Tegljenje, odnosno potiskivanje je plovidbeni posao pri kojemu brod sa vlastitim pogonom tegli, odnosno potiskuje drugo plovilo na unutarnjem plovnom putu.

(2) Tegljenje, odnosno potiskivanje obavlja se na temelju ugovora o tegljenju, odnosno potiskivanju uz naknadu.

Članak 144.

Tegljenje i potiskivanje može obavljati domaća pravna ili fizička osoba koja je registrirana za obavljanje djelatnosti plovidbe na unutarnjim plovnim putovima.

Članak 145.

(1) Drugi plovidbeni poslovi su poslovi koji nisu utvrđeni u odredbama o prijevozu putnika i stvari, tegljenja i potiskivanja, a obavljaju se plovilima na unutarnjim vodama.

(2) Plovidbeni poslovi iz stavka 1. ovoga članka moraju se obavljati u skladu s odredbama o sigurnosti plovidbe ovoga Zakona i drugim propisima.

Članak 146.

Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno na prijevoz i plovidbene poslove, na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 460. do 686. Pomorskog zakonika.

DIO PETI

PLOVIDBENE NEZGODE

Glava I.

SUDAR BRODOVA

Članak 147.

Odredbe ove glave Zakona odnose se na svaki brod bez obzira na njegovu namjenu, uključujući plutajući objekat, čamac te hidroavion na vodi.

Članak 148.

(1) Brodar, odnosno vlasnik broda odgovoran je za štetu za koju se dokaže da je njihovom krivnjom prouzročena, i to za štetu:

- 1) koju su brod, osobe na brodu ili stvari na brodu pretrpjeli zbog sudara brodova,
- 2) koju jedan brod prouzroči drugom brodu u obavljanju manevra ili radi toga što je propustio obaviti manevar ili zbog nepridržavanja propisa o sigurnosti plovidbe, iako do sudara između brodova nije došlo,
- 3) koju prouzroči usidreni brod ili se nanese usidrenom brodu,
- 4) koju prouzroče jedan drugome, brodovi koji plove u sastavu istog teglja, odnosno u istome potiskivanom sastavu.

(2) Na odgovornost za štetu koja je pri sudaru brodova prouzročena radioaktivnim svojstvima, ili istodobno radioaktivnim i toksičnim svojstvima, ili eksplozivnim ili drugim opasnim svojstvima nuklearnog goriva, ili radioaktivnim svojstvima proizvoda ili otpadaka, primjenjuju se odredbe Pomorskog zakonika.

Članak 149.

(1) Ako je šteta prouzročena krivnjom dvaju ili više brodova, svaki brod odgovara razmjerno svojoj krivnji.

(2) Ako se opseg krivnje ne može utvrditi, za štetu brodovi odgovaraju solidarno.

(3) Odgovornost broda razumijeva odgovornost brodara i vlasnika broda.

Članak 150.

Šteta prouzročena sudarom brodova uključuje i izmaklu dobit, bez obzira na stupanj krivnje.

Članak 151.

Ako je sudarom brodova prouzročena smrt ili tjelesna ozljeda osobe, za štetu nastalu smrću ili tjelesnom ozljedom odgovaraju solidarno brodovi čijom je krivnjom došlo do sudara.

Članak 152.

Za naknadnu štetu prouzročenu na brodu koji nije kriv za sudar te na stvarima koje su na njemu odgovaraju solidarno brodovi čijom je krivnjom došlo do sudara.

Članak 153.

(1) Brod koji je u slučajevima iz članka 151. ovoga Zakona na ime naknade štete platio više nego što iznosi dio naknade razmjeran njegovoj krivnji, ima pravo zahtijevati od drugog broda povrat više plaćenog dijela naknade štete određene razmjerno njegovoj krivnji.

(2) Brod koji, iz razloga koji ne ovise o njemu, ne može naplatiti od drugog broda ili drugih brodova svotu na koju ima pravo, prema stavku 1. ovoga članka, može isplatu te svote zahtijevati od ostalih brodova čijom je krivnjom nastala šteta razmjerno krivnji svakog od tih brodova.

Članak 154.

Ako je šteta prouzročena slučajem ili višom silom ili ako se ne može utvrditi uzrok zbog kojeg je nastao sudar brodova, oštećeniku se šteta ne nadoknađuje.

Članak 155.

(1) Zapovjednik broda dužan je brodu s kojim se sudario brod kojim on zapovijeda, ako je moguće, priopćiti ime luke upisa broda, ime posljednje luke iz koje je isplovio i ime luke u koju plovi.

(2) Vlasnik broda i brodar ne odgovaraju za štetu koja nastane ako zapovjednik broda ne izvrši obveze iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 156.

(1) Pravo na podnošenje zahtjeva za naknadu štete prouzročene sudarom broda zastarijeva protekom dvije godine od dana sudara.

(2) Pravo na podnošenje zahtjeva za povrat zastarijeva za jednu godinu.

(3) Stranke mogu, nakon što je nastala tražbina, pisano ugovoriti zastarni rok koji je dulji od roka navedenog u stavku 1. i 2. ovoga članka.

(4) Zastara iz stavka 2. ovoga članka počinje teći:

1) od dana pravomoćnosti sudske presude kojom se utvrđuje odgovornost odnosno solidarna odgovornost,

2) od dana uplate naknade za štetu, ako nije pokrenut sudski postupak,

3) od dana kad je vjerovnik saznao za plaćevnu nesposobnost svojega dužnika.

(5) Zastarni rok u slučaju iz stavka 3. ovoga članka ne može biti dulji od dvije godine od dana uplate, odnosno od dana pravomoćnosti sudske presude kada se radi o zahtjevu za raspodjelu dijela duga plaćevno nesposobnog dužnika.

Članak 157.

Odredbama ove glave Zakona ne mijenjaju se odnosi utvrđeni odredbama ovoga Zakona o ograničenju odgovornosti brodara niti prava i obveze utvrđene ugovorom o iskorištavanju brodova ili kakvog drugog ugovora.

Članak 158.

Odredbe ove glave Zakona, osim odredbe članka 155. stavka 1. ovoga Zakona, primjenjuju se i na ratne brodove.

Glava II.

SPAŠAVANJE I PRUŽANJE POMOĆI

Članak 159.

(1) Odredbe ove glave Zakona primjenjuju se na spašavanje osoba, brodova i stvari s tih brodova.

(2) Pod spašavanjem, prema ovom Zakonu, razumijeva se i pružanje pomoći.

Članak 160.

(1) Odredbe ove glave Zakona primjenjuju se na sve brodove, bez obzira na njihovu namjenu, uključujući čamce, plutajuće objekte i zrakoplove koji spašavaju ili su predmetom spašavanja na vodi.

(2) Odredbe ove glave Zakona osim odredaba članka 181. do 184. i članka 185. stavka 2. primjenjuju se i na ratne brodove.

Članak 161.

(1) Zapovjednik broda koji na bilo koji način dozna da se osobe, uključujući i neprijatelje u slučaju oružanog sukoba, nalaze u životnoj opasnosti dužan im je odmah krenuti u pomoć najvećom brzinom, obavještavajući ih o tome ako je to moguće, i poduzeti njihovo spašavanje.

(2) Zapovjednik broda u opasnosti ima pravo, nakon dogovora sa zapovjednicima koji su odgovorili na njegov poziv u pomoć, ako je dogovor

moguće obaviti, izabrali jedan od tih brodova ili više njih za koje smatra da su najprikladniji pružiti mu pomoć.

(3) Zapovjednik ili zapovjednici brodova izabranih za pružanje pomoći brodu u opasnosti dužni su prihvatiti izbor i odmah, najvećom brzinom, krenuti u pomoć osobama koje su u životnoj opasnosti.

(4) Zapovjednik broda dužan je spašavati osobe koje su u životnoj opasnosti iako se one tome protive ili ako se spašavanju osoba protivi zapovjednik broda na kojem se te osobe nalaze.

Članak 162.

Iznimno od odredbi članka 161. ovoga Zakona, zapovjednik broda nije dužan krenuti u pomoć i poduzeti spašavanje osoba u životnoj opasnosti:

- 1) ako bi poduzimanje tog spašavanja predstavljalo ozbiljnu opasnost za brod kojim on zapovijeda i za osobe na tom brodu,
- 2) ako opravdano smatra da, prema posebnim okolnostima slučaja, poduzimanje spašavanja osoba u opasnosti ne bi bilo uspješno,
- 3) ako dozna da je drugi brod izabran da ide u pomoć i da je izabrani brod taj izbor prihvatio,
- 4) ako od zapovjednika broda u opasnosti, ili izravno od osoba koje su bile u životnoj opasnosti, ili od zapovjednika drugog broda koji je stigao do tih osoba bude obaviješten da pomoć više nije potrebna.

Članak 163.

(1) U slučaju sudara brodova zapovjednik broda dužan je, ako to može učiniti bez ozbiljne opasnosti za brod kojim zapovijeda i za osobe na njemu, pored prvenstvenog spašavanja osoba, poduzeti spašavanje drugog broda s kojim se sudario brod kojim on zapovijeda.

(2) Ako postoji opasnost da brod potone, zapovjednik je dužan bez odgode ukloniti brod s plovnog puta.

(3) Zapovjednik broda dužan je, kad se brod kojim on zapovijeda nađe u blizini broda koji daje poziv za pomoć, i kad nije bilo sudara, odmah poduzeti spašavanje tog broda, ako to može učiniti bez ozbiljne opasnosti za brod kojim zapovijeda i za osobe na njemu.

Članak 164.

Zapovjednik broda mora u brodski dnevnik unijeti razloge zbog kojih nije krenuo u pomoć osobama u opasnosti i poduzeo njihovo spašavanje te razloge zbog kojih nije poduzeo spašavanje broda nakon sudara.

Članak 165.

Vlasnik broda ili brodar ne odgovara za štetu koja nastane u slučaju kada zapovjednik broda nije postupio s obvezama utvrđenim članku 161. i 163. ovoga Zakona.

Članak 166.

Spašavanje hrvatskog ratnog broda i osoba na njemu neće se poduzeti u slučaju izričite zabrane zapovjednika tog broda.

Članak 167.

(1) Odredbe članka 161. i 163. ovoga Zakona odnose se i na ratne brodove.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ministar obrane propisat će u kojim slučajevima zapovjednik hrvatskoga ratnog broda nije dužan poduzimati mjere spašavanja na način kako je utvrđeno u članku 161. i 163. ovoga Zakona.

Članak 168.

(1) Za spašavanje osoba ne pripada nagrada.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ako je u spašavanju sudjelovalo više spašavatelja od kojih su neki spasili osobe, a neki brod ili stvari s broda, spašavatelju koji je spasio samo osobe pripada pravični dio nagrade za spašavanje priznate spašavatelju broda i stvari s broda.

Članak 169.

(1) Odredbe ovoga Zakona primjenjivat će se na spašavanje broda i stvari s broda, osim ako ugovorom o spašavanju nije što drukčije ugovoreno.

(2) Zapovjednik broda ili brodar broda u opasnosti imaju pravo zaključiti ugovor o spašavanju u ime vlasnika stvari na brodu.

(3) Stranke ugovorom ne mogu isključiti ili umanjiti svoje obveze glede zaštite vodnog okoliša utvrđene u članku 171. niti isključiti odredbe članka 172. ovoga Zakona.

Članak 170.

(1) Za svako spašavanje broda ili stvari s broda koje je bilo uspješno spašavatelju pripada pravična nagrada.

(2) Visina nagrade ne može iznositi više od vrijednosti spašenog broda, odnosno spašenih stvari.

Članak 171.

(1) Spašavatelj je dužan pri obavljanju spašavanja i pri sprječavanju nastanka, odnosno ili pri smanjivanju štete na okolišu postupati dužnom pažnjom, zatražiti pomoć drugih spašavatelja ako to okolnosti nalažu i prihvatiti pomoć drugih spašavatelja kada ga zapovjednik broda u opasnosti, odnosno vlasnik stvari s broda s razlogom zatraži da tako postupi.

(2) Zapovjednik broda, brodar, odnosno vlasnik stvari s broda u opasnosti dužni su surađivati sa spašavateljem tijekom spašavanja, primijeniti dužnu pažnju pri sprječavanju nastanka štete ili pri smanjenju štete na okolišu, a kada brod ili stvari s broda budu dopremljeni na sigurno, dužan je prihvatiti brigu o njima ako to od njih spašavatelj s razlogom zatraži.

Članak 172.

Sud može, na zahtjev stranke, poništiti ili izmijeniti ugovor o spašavanju broda ili stvari s broda:

1) ako je ugovor sklopljen u trenutku i pod utjecajem opasnosti i ako utvrdi da ugovorne odredbe nisu pravične,

2) ako utvrdi da je stranka na sklapanje ugovora bila navedena prijevarom ili namjernim prikriivanjem činjenica,

3) ako utvrdi da nagrada utvrđena ugovorom nije razmjerna opsegu i značaju poduzetog spašavanja.

Članak 173.

(1) Ako stranke nisu sklopile ugovor o spašavanju broda ili stvari s broda, ili ako su takav ugovor sklopile, ali nisu ugovorile visinu nagrade za spašavanje, o visini nagrade, u slučaju spora, odlučuje sud.

(2) Sud utvrđuje visinu nagrade za spašavanja uzimajući u obzir:

1) spašenu vrijednost broda i stvari s broda,

2) vještinu i napore spašavatelja u sprječavanju ili smanjenju štete na okolišu,

- 3) stupanj uspjeha što ga je spašavatelj postigao,
- 4) narav i stupanj opasnosti,
- 5) vještinu i napore spašavatelja u spašavanju osoba, broda i stvari s broda,
- 6) utrošeno vrijeme, stvarne troškove i gubitke spašavatelja,
- 7) rizik odgovornosti i druge rizike kojima su se izložili spašavatelji ili njihova oprema,
- 8) brzinu kojom su usluge pružene,
- 9) dostupnost i upotrebu brodova i druge opreme namijenjene operacijama spašavanja,
- 10) stanje spremnosti i djelotvornosti opreme spašavatelja te njenu vrijednost.

(3) Odredbe stavka 2. ovoga članka primjenjuju se i kad sud na temelju članka 172. ovoga Zakona mijenja visinu ugovorene nagrade.

Članak 174.

(1) Ako je spašavatelj obavio spašavanje broda koji je sam ili svojim teretom prijetio štetom na okoliš, pa prema odredbi članka 173. stavka 2. ovoga Zakona nema pravo na nagradu za spašavanje barem u visini posebne naknade u skladu s ovim člankom, ima pravo na posebnu naknadu od vlasnika toga broda u visini svojih stvarnih troškova.

(2) Ako je spašavatelj, uz uvjete utvrđene u stavku 1. ovoga članka, svojim djelovanjem spriječio nastanak ili smanjio nastanak veće štete na okolišu, posebna naknada koju vlasnik broda treba nadoknaditi takvom spašavatelju može se povećati najviše za 30% stvarnih troškova koje je spašavatelj imao. Povećanje naknade do visine od 100% stvarnih troškova spašavatelju može odrediti sud u slučaju kada ocijeni u skladu s odredbom članka 173. stavka 2. ovoga Zakona da je tako utvrđena visina naknade pravična i opravdana.

(3) Troškovi spašavatelja, u smislu stavka 1. i 2. ovoga članka, znače stvarne izdatke koje je spašavatelj opravdano uložio pri spašavanju i pravičan omjer za opremu i osoblje koji su stvarno i s razlogom bili uključeni u spašavanje, primjenjujući mjerila utvrđena u članku 173. stavku 2. točki 8., 9. i 10. ovoga Zakona.

(4) Ukupna posebna naknada prema odredbama ovoga članka isplatit će se jedino u slučaju da iznosi više i to u dijelu za koji je ta naknada veća od nagrade

za spašavanje na koju spašavatelj ima pravo na temelju odredbe članka 173. ovoga Zakona.

(5) Ako je spašavatelj svojom krivnjom propustio spriječiti nastanak ili smanjiti nastalu štetu na okolišu, sud može utvrditi da takav spašavatelj nema pravo na posebnu naknadu iz ovoga članka u određenom dijelu ili u cijelosti.

(6) Odredbama ovoga članka ne isključuje se pravo na povrat stvarnih troškova od vlasnika broda od kojeg je nastala opasnost odnosno šteta za okoliš.

Članak 175.

(1) Ako ima više spašavatelja, a spašavatelji se nisu sporazumjeli o razmjernim dijelovima na koje se između njih treba podijeliti nagrada za spašavanje broda ili stvari s broda, o toj podjeli odlučuje sud na temelju odredaba članka 173. ovoga Zakona.

(2) Ako ima više spašavatelja, svaki od njih ima pravo podnijeti zahtjev za nagradu i samostalno.

Članak 176.

Sud može smanjiti nagradu ili odlučiti da spašavatelju ne pripada nagrada za spašavanje broda ili stvari s broda ako su spašavatelji svojom krivnjom izazvali potrebu spašavanja ili ako su pri spašavanju počinili kazneno djelo.

Članak 177.

Spašavatelj koji se upustio u spašavanje broda ili stvari s broda protiv izričite i nedvojbene zabrane zapovjednika broda, vlasnika broda ili brodara spašavanog broda, odnosno osobe ovlaštene raspolagati stvarima na spašavanom brodu, nema pravo na nagradu.

Članak 178.

(1) Ako se spašavanje broda i stvari s broda obavlja na temelju ugovora o spašavanju koji je sklopio zapovjednik broda ili brodar broda u opasnosti, nagradu za spašavanje dužan je platiti brodar spašenog broda, ako ugovorom nije što drukčije ugovoreno.

(2) Ako je sklopljen ugovor o spašavanju, vlasnik spašenih stvari ili osoba koja ima pravo raspolagati tim stvarima odgovara solidarno s osobom obveznom na plaćanje nagrade za spašavanje broda samo za dio nagrade koji se odnosi na te stvari.

(3) Ako ugovor o spašavanju nije bio sklopljen, nagradu za spašeni brod dužan je platiti brodar spašenog broda, a nagradu za spašene stvari vlasnik ili osoba koja ima pravo raspolagati tim stvarima.

Članak 179.

(1) Na zahtjev spašavatelja, osoba koja plaća nagradu za spašavanje prema odredbama članka 178. ovoga Zakona dužna je dati odgovarajuće jamstvo za tražbinu spašavatelja, uključujući moguće kamate i troškove postupka.

(2) Uz osobnu obvezu iz stavka 1. ovoga članka vlasnik i brodar spašenog broda dužni su na vrijeme poduzeti sve nužne mjere kako bi vlasnici ili osobe ovlaštene raspolagati stvarima na spašenom brodu mogli dati odgovarajuće jamstvo za svoja dugovanja spašavatelju, uključujući moguće kamate i troškove postupka.

(3) Bez suglasnosti spašavatelja spašeni brod i stvari s broda ne smiju se otpremiti iz luke ili mjesta na koje su dopremljeni po dovršetku spašavanja, sve dok se ne pruži odgovarajuće jamstvo za tražbine spašavatelja u odnosu na njih.

Članak 180.

Iznos utvrđen pravomoćnom odlukom o visini nagrade za spašavanje ili o posebnoj naknadi spašavatelj ima pravo potraživati izravno od osiguratelja broda i stvari s broda, odnosno od osiguratelja odgovornosti broda, ako je takav osiguravatelj dao jamstvo glede tih iznosa.

Članak 181.

(1) Iznos nagrade za spašavanje koji preostane nakon odbitka iznosa štete nanesene brodu spašavatelju pri spašavanju i stvarnih troškova nastalih spašavanjem predstavlja čistu nagradu.

(2) Određeni dio čiste nagrade pripada posadi broda spašavatelja.

Članak 182.

Spašavatelj se ne može odreći dijela nagrade koji pripada članovima posade bez pristanka članova posade broda spašavatelja.

Članak 183.

Svaki član posade broda spašavatelja može, nakon proteka roka od jedne godine od dana kad je spašavanje okončano, tužbom prema brodaru spašenog broda ostvariti nagradu za spašavanje u dijelu koji predstavlja njegov udio u toj nagradi, ako brodar spašavatelj nije podnio u tom roku tužbu za isplatu nagrade za spašavanje.

Članak 184.

Odredbe ove glave Zakona koje se odnose na nagradu za spašavanje primjenjuju se i u slučaju spašavanja između brodova istog vlasnika broda ili brodarka.

Članak 185.

(1) Pravo na podnošenje zahtjeva za isplatu nagrade za spašavanje zastarijeva nakon proteka dvije godine od dana kad je spašavanje okončano.

(2) Pravo članova posade prema članku 183. ovoga Zakona zastarijeva nakon proteka jedne godine.

(3) Nakon što je nastala tražbina stranke mogu pisano ugovoriti rokove zastare koji su dulji od rokova utvrđenih u stavku 1. i 2. ovoga članka.

Glava III.

VAĐENJE POTIONULIH STVARI

Članak 186.

Odredbe ove glave Zakona primjenjuju se na vađenje ili uništavanje (u daljnjem tekstu: vađenje) brodova, čamaca, plutajućih objekata, zrakoplova, njihovih dijelova i tereta i drugih stvari potonulih ili nasukanih u unutarnjim vodama Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: potonule stvari), ako se ne radi o njihovom spašavanju.

Članak 187.

Na vađenje stvari potonulih za vrijeme spašavanja ili dok je trajala opasnost u kojoj se brod nalazio neposredno prije započetog spašavanja primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na spašavanje.

Članak 188.

(1) Potonulu stvar može vaditi domaća ili strana osoba koja je vlasnik stvari ili ima pravo raspolaganja tom stvari (u daljnjem tekstu: ovlaštena osoba), osim u slučaju utvrđenom odredbama članka 189. i 190. ovoga Zakona.

(2) Potonula stvar može se vaditi na temelju odobrenja nadležne kapetanije.

(3) U zahtjevu za davanje odobrenja za vađenje potonule stvari mora se navesti naziv potonule stvari, mjesto gdje ona leži, način i sredstva potrebna za vađenje,

dokaz o pravu vlasništva te vrijeme predviđeno za početak i završetak radova na njenu vađenju.

(4) U odobrenju za vađenje potonule stvari kapetanija iz stavka 2. ovoga članka određuje uvjete sigurnosti i rok početka i završetka radova.

(5) Odobrenje za vađenje potonule stvari koja je od vojnog značenja kapetanija može dati samo uz prethodnu suglasnost Ministarstva obrane.

(6) Odobrenje za vađenje stvari koje imaju ili se može pretpostaviti da imaju obilježja spomenika kulture daje kapetanija uz prethodnu suglasnost Zavoda za zaštitu spomenika pri Ministarstvu kulture.

(7) O početku, prekidu, nastavljanju ili napuštanju radova na vađenju potonule stvari, ovlaštena osoba dužna je, bez odgađanja obavijestiti kapetaniju koja je dala odobrenje.

Članak 189.

(1) Ako potonula stvar leži na takvu mjestu da predstavlja opasnost za plovidbu ili iskorištavanje prirodnih bogatstava vodnog dobra i onečišćuje ili može onečistiti vodni okoliš, mjesno nadležna kapetanija rješenjem će narediti ovlaštenoj osobi da u primjerenom roku izvadi potonulu stvar.

(2) Ako ovlaštena osoba ne postupi prema rješenju iz stavka 1. ovoga članka, kapetanija će na trošak i rizik ovlaštene osobe, donijeti rješenje kojim će vađenje potonule stvari povjeriti hrvatskoj pravnoj ili fizičkoj osobi koja je registrirana za obavljanje te djelatnosti.

(3) Ako potonula stvar predstavlja izravnu opasnost ili smetnju za plovidbu, kapetanija može i bez donošenja prethodnog rješenja iz stavka 1. ovoga članka postupiti prema odredbi stavka 2. ovoga članka.

(4) Žalba protiv rješenja iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka ne zadržava izvršenje rješenja, a podnosi se Ministarstvu u roku od 15 dana od dana njegova primitka.

(5) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka kojim se naređuje vađenje potonule stvari koja je u vlasništvu strane osobe dostavlja se Ministarstvu vanjskih poslova.

Članak 190.

(1) Ako potonula stvar predstavlja izravnu opasnost ili smetnju za plovidbu, a nadležnoj kapetaniji nije poznata osoba ovlaštena za vađenje potonule stvari ili kad joj je ta osoba poznata, ali se utvrdi da ona ne namjerava vaditi potonulu stvar, ili kad bez opravdanog razloga prekine ili napusti započeto vađenje,

vađenje potonule stvari povjerit će se hrvatskoj pravnoj ili fizičkoj osobi na način utvrđen odredbama članka 189. ovoga Zakona.

(2) Smatra se da poznata ovlaštena osoba ne namjerava poduzeti vađenje potonule stvari, odnosno da je prekinula ili napustila vađenje ako u roku od 30 dana od dana kad je stvar potonula ne dostavi izjavu da namjerava vaditi potonulu stvar ili ako u roku od 30 dana od dobivanja odobrenja ne započne vađenje, odnosno ako ne nastavi radove na vađenju potonule stvari koje je prekinula ili napustila bez opravdana razloga.

(3) Smatra se da nepoznata ovlaštena osoba ne namjerava vaditi potonulu stvar ako u roku od 30 dana ne podnese zahtjev za dobivanje odobrenja za vađenje i dokaze o svojem pravu na vađenje potonule stvari.

Članak 191.

Pravna ili fizička osoba koja je započela vaditi potonulu stvar na temelju odredbe članka 189. stavka 1. ovoga Zakona ne smije bez opravdanog razloga prekinuti ili napustiti te radove ako bi njihovo prekidanje ili napuštanje moglo nanijeti štetu ovlaštenoj osobi.

Članak 192.

(1) Sredstva za vađenje potonule stvari u slučajevima utvrđenim u odredbi članka 190. stavka 1. ovoga Zakona kao i troškovi njezinog daljnjeg čuvanja osiguravaju se u državnom proračunu.

(2) Ako ovlaštena osoba postane poznata, dužna je nadoknaditi sredstva iz stavka 1. ovoga članka uplatom u korist državnog proračuna.

Članak 193.

(1) Ako su za vađenje potonule stvari potrebna osobita nautička i tehnička sredstva i osobita stručnost, domaća ili strana ovlaštena osoba koja ne raspolaže tim sredstvima, odnosno stručnošću može svoju potonulu stvar vaditi samo na način da te poslove povjeri hrvatskoj pravnoj ili fizičkoj osobi registriranoj za obavljanje te djelatnosti.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka stranoj ovlaštenoj osobi može se odobriti da vađenje potonule stvari povjeri drugoj stranoj pravnoj osobi pod uvjetom da udovoljava uvjetima iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 194.

(1) Vlasnik koji ne izvadi svoju potonulu stvar u roku od pet godina od dana kad je potonula gubi pravo vlasništva, a potonula stvar postaje vlasništvo Republike Hrvatske.

(2) Ako se ne može utvrditi kad je stvar potonula, predmnijeva se da su brod, drugi plovni objekt, zrakoplov ili njihovi dijelovi, teret i druge stvari koje su se na njima nalazile potonuli sutradan nakon primitka posljednje vijesti o brodu, čamcu, plutajućem objektu ili zrakoplovu, a ostali predmeti onoga dana kad je utvrđeno mjesto gdje je predmet potonuo.

Članak 195.

(1) Izvoditelj radova koji obavlja vađenje potonule stvari na temelju rješenja nadležne kapetanije prema odredbama članka 189. i 190. ili na temelju ugovora sklopljenog s ovlaštenom osobom, ako tim ugovorom nije ugovoreno drukčije odgovara za štetu koju prouzroči svojim radom ako ne dokaže da se šteta nije mogla izbjeći ni uz postupanje dužnom pažnjom.

(2) Za štetu prouzročenu vađenjem potonulih stvari osim slučajeva navedenih u stavku 1. ovoga članka izvoditelj radova odgovara ako ne dokaže da je štetu skrivila ovlaštena osoba ili osoba za koju ona odgovara.

Članak 196.

(1) Izvoditelj radova ima pravo na naknadu za vađenje potonule stvari, osim ako je vađenje poduzeo protiv izričite zabrane ovlaštene osobe.

(2) Ako stranke drukčije ne ugovore, naknada za vađenje potonule stvari ne može biti veća od vrijednosti izvađene stvari.

(3) Ograničenje iz stavka 2. ovoga članka ne odnosi se na naknadu za vađenje potonule stvari koje je obavljeno na temelju rješenja iz članka 189. stavak 1. te za stvari koje imaju ili se može pretpostaviti da imaju obilježja spomenika kulture.

Članak 197.

Izvoditelj radova, ako nije drukčije ugovoreno, ima pravo na zalog izvađene potonule stvari radi osiguranja naknade za vađenje i čuvanje stvari te može izvađene stvari zadržati dok mu ovlaštena osoba ne podmiri te tražibne osim za stvari za koje se utvrdi da imaju obilježja spomenika kulture.

Članak 198.

Pravo na podnošenje zahtjeva za plaćanje naknade za vađenje potonule stvari zastarijeva protekom tri godine od dana kad je obavljeno vađenje potonule stvari.

Glava IV.

IZVANUGOVORNA ODGOVORNOST VLASNIKA BRODA I BRODARA

1. Zajedničke odredbe

Članak 199.

(1) Odredbe ove glave Zakona odnose se na štetu koja nije predviđena ugovorom a prouzroči ju brod osobama i stvarima izvan broda te na okolišu.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, odredbe ove glave Zakona ne primjenjuju se na štete prouzročene sudarom brodova i na nuklearne štete.

Članak 200.

(1) Odredbe ove glave Zakona primjenjuju se na čamce i svaki drugi plutajući objekat, bez obzira na veličinu i namjenu kojoj služi te na hidroavion na vodi.

(2) Odredbe ove glave Zakona primjenjuju se i na ratne brodove, osim odredaba članka 204. ovoga Zakona.

2. Odgovornost za smrt i tjelesne ozljede

Članak 201.

(1) Za smrt i tjelesne ozljede kupača i drugih osoba koje prouzroči brod odgovara vlasnik broda i brodar te osoba koja u trenutku događaja upravlja brodom:

1) ako je smrt ili tjelesna ozljeda prouzročena u području koje je proglašeno kupalištem ili u kojem je zabranjena plovidba, ako se ne dokaže da je oštećenik prouzročio štetu namjerno ili grubom nepažnjom,

2) ako je smrt ili tjelesna ozljeda prouzročena u lukama, na prilazima luka, na uobičajenim plovnim putovima, na području koje se isključivo koristi za sportsku i sličnu plovidbu (kao što su veslačke i jedriličarske regate, skijanje i sl.), ako se dokaže da je brod kriv za smrt, odnosno tjelesnu ozljedu osobe,

3) ako je smrt ili tjelesna ozljeda prouzročena na području u kojem su zabranjeni pojedini načini ili sredstva plovidbe (npr. glisiranje, skijanje, prekoračenje brzine), a smrt je, odnosno tjelesna ozljeda nastupila za obavljanja zabranjenog načina ili zabranjenim sredstvima plovidbe ako se ne dokaže da je oštećenik prouzročio štetu namjerno ili grubom nepažnjom.

(2) Vlasnik broda i brodar nisu odgovorni prema stavku 1. ovoga članka ako im je brod protupravno oduzet.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka odgovorna je, pored osobe koja je u trenutku događaja upravljala brodom, i osoba koja je protupravno oduzela brod.

3. Odgovornost za oštećenje stvari i onečišćenje okoliša

Članak 202.

(1) Brod odgovara za štetu koju nanese operativnim obalama, lukobranima, lučkim uređajima i postrojenjima, plutajućim objektima (balisažnim oznakama, plutačama za vez, podvodnim kabelima, cjevovodima i sl.) te drugim objektima u luci ili na vodi.

(2) Brod ne odgovara za štetu iz stavka 1. ovoga članka u mjeri u kojoj je šteta prouzročena krivnjom pravne osobe tijela koje upravlja lukom ili je odgovorna za stanje obale, lukobrana, uređaja i postrojenja.

(3) Pod odgovornošću broda prema stavku 1. ovoga članka razumijeva se odgovornost vlasnika broda, odnosno brodara.

Članak 203.

Iznimno od odredaba članka 204. ovoga Zakona, odredbe članka 202. ovoga Zakona primjenjuju se i na štete koje prouzroči brod izlivanjem ili izbacivanjem tvari opasnih i štetnih za okoliš (ulja, otpadnih tekućih goriva i njihovih smjesa, otpadnih voda, drugih otpadnih tvari i drugih sličnih predmeta).

4. Odgovornost za onečišćenje od broda izlivanjem ulja koje se prevozi kao teret

Članak 204.

(1) Za štetu koju uzrokuje brod koji prevozi ulje kao rasuti teret izlivanjem ili izbacivanjem tog ulja odgovara vlasnik broda ako ne dokaže da je izlivanje, odnosno izbacivanje ulja:

a) posljedica rata, neprijateljstva, građanskog rata, pobune ili prirodne pojave izvanredne, neizbježne ili neotklonjive naravi,

b) treća osoba svjesno djelovala ili propustila djelovati u namjeri da nanese štetu.

(2) Ako vlasnik broda dokaže da je šteta nastala u potpunosti ili djelomično zato što je osoba koja je pretrpjela tu štetu djelovala ili propustila djelovati u namjeri da prouzroči štetu, ili iz krajnje nepažnje te osobe, on može biti u potpunosti ili djelomično oslobođen svoje odgovornosti.

(3) Zahtjev za naknadu štete zbog onečišćenja može se podnijeti protiv vlasnika broda samo na temelju ovoga Zakona.

(4) Uz iznimku utvrđenu odredbom stavka 5. ovoga članka, zahtjev za naknadu štete zbog onečišćenja, ne može se podnijeti protiv:

a) osoba u službi vlasnika, broдача ili njihovih punomoćnika ili članova posade,

b) druge osobe koja je, bez svojstva člana posade, obavljala usluge na brodu,

c) naručitelja ugovora o prijevozu (bilo kako opisanog, uključivši i zakupoprimca), upravitelja ili broдача,

d) osobe koja spašava uz pristanak vlasnika ili prema nalogu nadležne kapetanije,

e) osobe koja poduzima zaštitne mjere,

f) svih osoba u službi vlasnika ili njegovih punomoćnika navedenih u točkama c), d) i e), osim ako se dokaže da je šteta nastala zbog radnje ili propusta koji su navedene osobe učinile, bilo u namjeri da prouzroče štetu, bilo iz krajnje nepažnje znajući da bi šteta vjerojatno mogla nastupiti.

(5) Ovim Zakonom ne mijenja se pravo vlasnika na povrat plaćene naknade štete prema drugim propisima.

DIO ŠESTI

KAPETANIJE I NADZOR

Glava I.

KAPETANIJE

Članak 205.

(1) Kapetanije su područne jedinice Ministarstva u sastavu njegove Uprave nadležne za poslove unutarnje plovidbe i nemaju svojstvo pravne osobe.

(2) Kapetanije obavljaju upis i brisanje brodova i druge upravne poslove, poslove nadzora plovidbe, traganja i spašavanja ljudskih života i imovine na unutarnjim vodama, inspeksijske poslove, utvrđivanje sposobnosti članaca za plovidbu, vođenje očevidnika članaca, poslove izdavanja brodarskih knjižica, poslove utvrđivanja stručne osposobljenosti članova posade za stjecanje brodarskih zvanja, tehničke i druge stručne poslove službe sigurnosti plovidbe koji su im ovim Zakonom ili drugim propisima stavljeni u nadležnost.

Članak 206.

Za obavljanje poslova iz članka 205. ovoga Zakona osnivaju se sljedeće kapetanije:

1) Kapetanija Vukovar, sa sjedištem u Vukovaru, na plovnom putu rijeke Dunav od granice Mađarske rkm 1433. do granice sa Saveznom Republikom Jugoslavijom - rkm 1295,5 i područje unutarnjih voda Vukovarsko-srijemske županije (osim područja grada Županje i područja općina Babina Greda, Bošnjaci, Drenovci, Gunja i Vrbanja), te područja općina Draž, Erdut iz Osječko-baranjske županije,

2) Kapetanija Osijek, sa sjedištem u Osijeku, za plovni put rijeke Drave i područja unutarnjih voda Osječko-baranjske županije (osim područja općina i gradova Draž, Erdut, Đakovo, Gorjani, Levanjska Varoš, Punitovci, Satnica Đakovačka, Semeljci, Strizivojna, Trnava, Drenje i Viškovci) te Varaždinske županije, Koprivničko-križevačke županije, Virovitičko-podravске županije i Međimurske županije.

3) Kapetanija Slavonski Brod, sa sjedištem u Slavonskom Brodu, za plovni put rijeke Save od rkm 207. (Račinovci) do rkm 507. (Jasenovac) i područje unutarnjih voda Brodsko-posavske županije, Požeško-slavonske županije, Bjelovarsko-bilogorske županije te područje gradova i općina: Županja, Babina Greda, Gradište, Bošnjaci, Gunja, Drenovci i Vrbanja iz Vukovarsko-srijemske županije i područje općine i gradova: Đakovo, Gorjani, Levanjska Varoš, Punitovci, Satnica Đakovačka, Semeljci, Strizivojna, Trnava, Drenje i Viškovci iz Osječko-baranjske županije,

4) Kapetanija Sisak, sa sjedištem u Sisku, za plovni put rijeke Save od rkm 507. (Jasenovac) do rkm 651. (Rugvica) i rijeke Kupe od Siska do Karlovca, područje unutarnjih voda Sisačko-moslavačke županije, Zagrebačke županije, Krapinsko-zagorske županije, Karlovačke županije te područja općina Plitvičkih Jezera iz Ličko-senjske županije.

Članak 207.

(1) Kapetanije mogu imati ispostave izvan svog sjedišta.

(2) Ispostava kapetanije osniva se za udaljenija područja s težim uvjetima plovidbe ili u mjestima od većeg prometnog ili gospodarskog značaja.

(3) Odluku o osnivanju i ukidanju ispostava kapetanija donosi Vlada Republike Hrvatske.

(4) Prijedlog za osnivanje i ukidanje ispostava kapetanija može podnijeti županijska skupština odnosno skupština Grada Zagreba.

(5) Radom ispostave upravlja kapetan ispostave kojeg imenuje i razriješuje kapetan nadležne kapetanije.

Članak 208.

(1) Ispostave obavljaju poslove iz nadležnosti kapetanije iz članka 205. stavka 2. ovoga Zakona, a osobito:

- 1) nadzire održavanje reda u lukama, zimovnicima, zimskim skloništima, kupalištima te na ostalim dijelovima unutarnjih plovni putova i unutarnjim vodama,
- 2) nadzire plovidbu, pristajanje, privezivanje, odvezivanje i sidrenje brodova, čamaca i drugih plovila,
- 3) vodi očevidnik čamaca i utvrđuje njihovu sposobnost za plovidbu,
- 4) nadzire ukrcavanje i iskrcavanje putnika i stvari,
- 5) provjerava osposobljenost osoba za upravljanje čamcima,
- 6) organizira pružanje pomoći u spašavanju ljudskih života na unutarnjim vodama,
- 7) daje odobrenje za plovidbu stranim brodovima i čamcima namijenjenim za razonodu ili šport u skladu s važećim propisima,
- 8) obavještava kapetaniju o opasnostima za plovidbu i nastalim promjenama u lukama i na plovnom putu,
- 9) obavlja hidrometeorološka motrenja i mjerenja za potrebe sigurnosti plovidbe.

Članak 209.

- (1) Za obavljanje poslova iz članka 205. stavka 2. i članka 208. stavka 1. kapetanije koriste plovila i vozila.
- (2) Posadu plovila čine službenici kapetanija upisani u popis posade.
- (3) Vozila i plovila kapetanija imaju odgovarajuća obilježja propisana posebnim propisom.

Članak 210.

- (1) Radom kapetanije i njezinih ispostava upravlja kapetan koji ima položaj pomoćnika ravnatelja uprave nadležne za unutarnju plovidbu.

(2) Kapetana imenuje i razrješuje ministar na prijedlog ravnatelja uprave nadležne za unutarnju plovidbu.

(3) Kapetan i ostali državni službenici i namještenici moraju ispunjavati propisane stručne uvjete i za vrijeme uredovnog obavljanja službe moraju nositi službenu odjeću, propisane oznake zvanja i značku.

(4) Propis o uvjetima koje moraju ispunjavati osobe iz stavka 3. ovoga članka kao i o službenoj odjeći te o obilježjima službenih vozila i plovila donosi ministar.

(5) Unutarnje ustrojstvo kapetanija, osim pitanja koja su uređena ovim Zakonom, uređuje Vlada Republike Hrvatske.

Glava II.

INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 211.

(1) Inspekcijski nadzor nad provođenjem odredaba ovoga Zakona obavljaju inspektori sigurnosti plovidbe Ministarstva.

(2) Poslovi iz nadležnosti inspektora sigurnosti plovidbe jesu: nautički, brodstrojarski, hidrograđevni, poslovi radioslužbe i zaštite voda od onečišćenja s broda.

(3) Određene poslove inspekcije sigurnosti plovidbe mogu obavljati i stručni djelatnici Ministarstva na temelju ovlaštenja ministra.

Članak 212.

(1) Inspekcijski poslovi koji se odnose na obavljanje nadzora nad provođenjem odredaba ovoga Zakona obuhvaćaju osobito obavljanje inspekcijskog nadzora nad:

1) stranim brodovima u hrvatskim lukama u pogledu zaštite života osoba na brodu i zaštite okolice,

2) hrvatskim brodovima i čamcima u pogledu njihove sposobnosti za plovidbu, odnosno plutajućim objektima glede sposobnosti za upotrebu,

3) provođenjem međunarodnog sustava luka u skladu s međunarodnim obvezama Republike Hrvatske i nad stanjem svih luka u pogledu operativnih i drugih obala, lukobrana, potrebnih dubina, uređaja, postrojenja i drugih objekata namijenjenih za sidrenje, zaštitu brodova kao i za ukrcavanje i iskrcavanje putnika i stvari,

4) tehničkim održavanjem i uređivanjem plovnog puta i objekata sigurnosti za poboljšanje uvjeta plovidbe na tim putovima u pogledu njihovog utjecaja na sigurnost plovidbe,

5) obilježavanjem plovnog puta i održavanjem objekata sigurnosti za obilježavanje i signalizaciju te obavljanjem radioslužbe koja služi sigurnosti plovidbe i zaštiti ljudskog života,

6) izgradnjom objekata u pogledu njihovog utjecaja na sigurnost plovidbe,

7) prijevozom putnika i stvari, tegljenjem, potiskivanjem i drugim plovidbenim poslovima u pogledu zaštite ljudskih života i imovine,

8) zaštitom od onečišćenja s plovnih objekata,

9) vođenjem hidrometeoroloških podataka koji služe sigurnosti plovidbe,

10) uvjetima života i rada posade na brodovima.

(2) Odredba stavka 1. točke 3. ovoga članka ne odnosi se na vojne luke.

Članak 213.

(1) U obavljanju nadzora nad stranim brodom prema odredbi članka 212. točke 1. ovoga Zakona provjerava se ima li brod:

1) važeću brodsku svjedodžbu,

2) važeću svjedodžbu o baždarenju,

3) dozvolu za obavljanje prijevoza odnosno odobrenje za vađenje potonule stvari.

(2) Ako strani brod ima valjane isprave iz stavka 1. ovoga članka nadzor se ograničava na provjeru:

1) odgovara li položaj teretne crte, odnosno slobodnog boka podacima iz tih isprava,

2) je li brod krcan u skladu s dobivenom teretnom crtom, odnosno crtom slobodnog boka i je li teret pravilno raspoređen prema uvjetima navedenim u tim ispravama.

(3) Osim provjere isprava iz stavka 1. ovoga članka provjerava se ima li strani brod koji ukrcava ili iskrcava teret valjanu ispravu kojom se dokazuje ispravnost

brodskih uređaja za ukrcavanje ili iskrcavanje tereta te je li stanje tih uređaja u skladu s podacima iz te isprave.

Članak 214.

(1) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da strani brod nema važeće isprave ili da položaj teretne crte, odnosno slobodnog boka ne odgovara podacima iz tih isprava, ili da brod nije ukrcan u skladu s teretnom crtom, odnosno crtom slobodnog boka, ili da teret nije pravilno raspoređen, zabranit će brodu da isplovi iz luke sve dok ne bude mogao nastaviti plovidbu bez opasnosti za ljudske živote na brodu.

(2) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da strani brod zbog nedostataka zagađuje okoliš uljem ili drugim štetnim i opasnom tvarima, zabranit će mu se da isplovi iz luke dok se ti nedostaci na njemu ne uklone.

(3) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora prema odredbi članka 213. stavka 3. ovoga Zakona utvrdi da strani brod nema važeću ispravu kojom se dokazuje ispravnost brodskog uređaja za ukrcaj i iskrcaj stvari, ili ako se utvrdi da stanje tih uređaja nije u skladu s podacima iz te isprave, zabranit će se ukrcavanje i iskrcavanje stvari uređajima broda.

(4) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrde nedostaci iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka o utvrđenom stanju i poduzetim mjerama izvijestit će se putem diplomatskih, odnosno konzularnih tijela nadležno tijelo zemlje čiju zastavu brod vije i međunarodna institucija.

(5) Odredbe stavka 4. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju i na brodove država koje međunarodne konvencije ne obvezuju.

Članak 215.

Ako se iz opravdanih razloga posumnja da stanje stranog broda bitno ne odgovara podacima navedenim u ispravama iz članka 213. stavka 1. i 2. ovoga Zakona ili da je strani brod ukrcao veći broj putnika od dopuštenog, ili da nema minimalan broj stručno osposobljenih članova posade, i da očito brod u takvom stanju, odnosno s takvim brojem putnika ili takvim stanjem posade ne bi bio sposoban nastaviti plovidbu bez opasnosti za ljudske živote na brodu, zabranit će mu se da isplovi iz luke dok ne bude mogao nastaviti plovidbu bez opasnosti za ljudske živote na njemu.

Članak 216.

(1) U obavljanju inspekcijskog nadzora nad sposobnošću brodova za plovidbu prema odredbi članka 212. ovoga Zakona provjerava se:

- 1) ima li brod važeće brodske isprave i knjige,
 - 2) jesu li na brodu od dana izdavanja, odnosno potvrđivanja brodskih isprava izdanih na temelju tehničkog nadzora broda nastale takve bitne promjene zbog kojih je očito da brod u takvom stanju nije sposoban ploviti bez opasnosti za osobe, stvari na njemu i okolicu,
 - 3) udovoljava li brod uvjetima određenim u članku 33. točki 2., 3. i 4. ovoga Zakona,
 - 4) je li na bokovima broda obilježena propisana oznaka teretne crte, odnosno crte slobodnog boka,
 - 5) uvježbanost posade u rukovanju čamcima i ostalim sredstvima za spašavanje i uređajima za otkrivanje, sprječavanje i gašenje požara.
- (2) Inspekcijski nadzor obuhvaća i provjeru ima li brod važeći registar teretnog uređaja te odgovara li stanje uređaja za ukrcavanje i iskrcavanje stvari podacima iz registra uređaja.

Članak 217.

- (1) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora prema odredbi članka 216. stavka 1. ovoga Zakona utvrde nedostaci broda u pogledu njegove sposobnosti za plovidbu, naredit će se zapovjedniku broda da u određenom roku otkloni utvrđene nedostatke.
- (2) Ako se utvrđeni nedostaci ne otklone u određenom roku ili ako su utvrđeni nedostaci takve naravi da ugrožavaju sigurnost broda, osoba i tereta na njemu te okolice, zabranit će se brodu daljnja plovidba dok se navedeni nedostaci ne otklone i oduzet će mu se isprava o sposobnosti za plovidbu.
- (3) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da prema odredbi članka 216. ovoga Zakona brod nema važeći registar teretnog uređaja ili ako stanje tih uređaja nije u skladu s registrom teretnog uređaja, zabranit će mu se da obavlja ukrcavanje, iskrcavanje ili prekrcavanje stvari vlastitim uređajima (za obavljanje tih radnji).

Članak 218.

- (1) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da se u lukama otvorenim za međunarodni promet ne provodi sustav koji je u skladu s međunarodnim obvezama Republike Hrvatske, ili da je stanje luka, zimovnika i prevodnica takvo da predstavlja opasnost za sigurnost plovnih objekata, naredit će se pravnoj osobi ili ovlaštenom tijelu koje iskorištava luku, zimovnik i prevodnicu da radi

otklanjanja utvrđenih nedostataka u određenom roku poduzme odgovarajuće mjere ili obavi potrebne radove.

(2) Ako mjere i radovi naređeni prema stavku 1. ovoga članka ne budu izvršeni u određenom roku, inspektor sigurnosti plovidbe:

1) zabranit će pristajanje plovnih objekata uz dio operativne ili druge obale za koji je utvrđen nedostatak dok ne bude omogućeno sigurno pristajanje plovnih objekata,

2) zabranit će uporabu operativne ili druge obale ili njenog dijela, kao i sidrišta te zimovnika koji neposredno ugrožava sigurnost plovnih objekata, osoba i stvari prigodom ukrcavanja, iskrcavanja i prekrcaavanja ili ako prijete opasnost da se zbog neispravnog uređaja onečisti okoliš,

3) zabranit će promet u luci, sidrištu, zimovniku i prevodnici sve dok je sigurnost plovidbe neposredno ugrožena zbog neodržavanja ovih objekata u ispravnom stanju ili potrebnih dubina.

Članak 219.

(1) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora prema odredbi članka 212. točke 4. ovoga Zakona utvrdi da je stanje plovnog puta ili objekta sigurnosti za poboljšanje uvjeta plovidbe na plovnom putu takvo da ugrožava sigurnost plovidbe, naredit će se nadležnoj pravnoj osobi za održavanje plovnih putova da ukloni smetnje na plovnom putu i objektima sigurnosti za poboljšanje uvjeta plovidbe, odnosno da plovni put i ove objekte dovede u stanje za sigurnu plovidbu, te privremeno zabraniti plovidbu ako na plovnom putu nisu poduzete mjere za sigurnu plovidbu.

(2) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora iz stavka 1. ovoga članka utvrde i drugi nedostaci na plovnom putu koji mogu ugroziti sigurnost plovidbe, izvještaj o utvrđenim nedostacima s prijedlozima mjera dostavit će se Ministarstvu radi poduzimanja odgovarajućih mjera.

Članak 220.

(1) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora prema odredbi članka 212. točke 5. ovoga Zakona utvrdi da plovni put nije obilježen, da objekti sigurnosti za obilježavanje i signalizaciju ne rade ispravno, odnosno da radiopostaje ne rade u skladu s propisima, naredit će se:

1) osobi ovlaštenoj za obavljanje poslova obilježavanja i održavanja objekata sigurnosti za obilježavanje i signalizaciju da plovni put obilježi i osposobi objekte sigurnosti za obilježavanje i signalizaciju tako da rade ispravno,

2) privremeno zabrani plovidbu ako stanje obilježenosti plovnog puta i objekata sigurnosti za obilježavanje i signalizaciju ne omogućava sigurnu plovidbu.

(2) Ako se u obavljanju inspekcijskog nadzora iz stavka 1. ovoga članka utvrde takvi nedostaci koji mogu ugroziti sigurnost plovidbe, izvještaj o utvrđenim nedostacima s prijedlozima za njihovo otklanjanje dostavit će se Ministarstvu.

Članak 221.

(1) Ako inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da se izgradnja objekata, održavanje vodnih građevina, kao i ostali radovi (vađenje pijeska i šljunka) koji se izvode na način koji ugrožava sigurnost plovidbe, naredit će izvoditelju radova privremenu obustavu daljnjih radova, a po potrebi uklanjanje materijala koji ugrožava sigurnost plovidbe.

(2) Pod objektima koji ugrožavaju sigurnost plovidbe smatraju se i objekti za čiju izgradnju nije dana suglasnost kapetanije.

Članak 222.

(1) Ako inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da član posade nema ovlaštenje za obavljanje određenih poslova ili nema valjane isprave o ukrcaju, naredit će da se u određenom roku otkloni utvrđeni nedostatak.

(2) Ako član posade iz stavka 1. ovoga članka ne otkloni utvrđeni nedostatak, inspektor sigurnosti plovidbe naredit će zapovjedniku broda da iskrca tog člana posade.

(3) Ako inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da je član posade ili voditelj čamca u tolikoj mjeri umoran, bolestan ili u takvom duševnom odnosno tjelesnom stanju da je nesposoban za obavljanje poslova u vezi sa sigurnošću plovidbe, naredit će zapovjedniku da ga smijeni s dužnosti.

Članak 223.

(1) Ako inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da brod nema odobrenje za obavljanje prijevoza putnika i stvari, tegljenja, potiskivanja ili drugih plovidbenih poslova, odnosno da je brod ukrcao veći broj osoba ili veću količinu stvari nego što je dozvoljeno, ili je teret smješten tako da ugrožava sigurnost broda ili osoba na njemu, naredit će da se iskrcaju prekobrojne osobe, odnosno da se iskrca količina tereta iznad dozvoljene granice, odnosno da se teret smjesti na propisani način.

(2) Ako zapovjednik broda nema odobrenje ili ne izvrši naređenja iz stavka 1. ovoga članka inspektor sigurnosti plovidbe zabranit će brodu isplovljenje, odnosno zabranit će njegovu plovidbu.

Članak 224.

(1) Kada inspektor sigurnosti plovidbe utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, ima pravo i obvezu, u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima:

- 1) narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka, odnosno nepravilnosti u određenom roku,
- 2) podnijeti prijedlog za pokretanje kaznenog postupka, odnosno podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ili izreći utvrđenu prekršajnu kaznu kada je na to ovlašten,
- 3) poduzeti i druge mjere, odnosno izvršiti i druge radnje za koje je propisima ovlašten.

(2) Protiv donesene mjere inspektora sigurnosti plovidbe u prvom stupnju, može se izjaviti žalba Ministarstvu.

(3) Inspektor sigurnosti plovidbe dužan je voditi evidenciju o poduzetim mjerama.

Članak 225.

(1) Za inspektora sigurnosti plovidbe može se imenovati osoba koja ispunjava opće uvjete za obavljanje poslova državnog službenika i stručnu spremu s radnim iskustvom utvrđenim posebnim propisom te položenim stručnim ispitom za inspektora sigurnosti plovidbe.

(2) Inspektor sigurnosti plovidbe za vrijeme obavljanja službe mora nositi propisanu odjeću, značku i iskaznicu inspektora sigurnosti plovidbe.

(3) Propis o stručnoj spremi, radnom iskustvu, programu i načinu polaganja stručnog ispita inspektora sigurnosti plovidbe, te oblik i sadržaj iskaznice i značke donosi ministar.

DIO SEDMI

PLOVIDBENI PREKRŠAJI

Glava I.

ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 226.

(1) Plovidbeni prekršaj je povreda propisa kojima se uređuju odnosi u unutarnjim vodama, njihovim lukama i brodovima u svezi sa sigurnošću plovidbe i zaštite ljudskih života i okoliša te plovidbom na unutarnjim vodama.

(2) Na plovidbene prekršaje primjenjuje se postupak utvrđen posebnim zakonom kojim se uređuje prekršajni postupak.

Članak 227.

(1) Postupak o plovidbenim prekršajima vodi povjerenstvo za prekršaje.

(2) Povjerenstvo za prekršaje osniva se u kapetaniji i za područje dvije ili više kapetanija može se osnovati jedno povjerenstvo.

Članak 228.

Protiv rješenja povjerenstva za prekršaje kapetanije može se izjaviti žalba povjerenstvu za prekršaje Ministarstva.

Članak 229.

(1) Povjerenstvo za prekršaje čine predsjednik i dva člana. Predsjednik i članovi povjerenstva imaju zamjenike.

(2) Predsjednik povjerenstva za prekršaje i njegov zamjenik kao i članovi povjerenstva i njihovi zamjenici imenuju se iz reda stručnih radnika kapetanije, odnosno Ministarstva ili drugih tijela i brodarskih trgovačkih društava pod uvjetom da je predsjednik ili najmanje jedan član povjerenstva diplomirani pravnik s položenim pravosudnim ispitom.

(3) Predsjednik, članovi povjerenstva i njihovi zamjenici imenuju se na dvije godine i mogu biti ponovno imenovani, a mogu se razriješiti dužnosti i prije isteka mandata.

(4) Povjerenstvo za prekršaje kapetanije imenuje kapetan, a povjerenstvo za prekršaje Ministarstva imenuje ministar.

(5) Povjerenstvo za prekršaje iz članka 227. stavka 2. ovoga Zakona imenuju kapetani kapetanija.

Glava II.

PREKRŠAJI

Članak 230.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za plovidbeni prekršaj strana pravna osoba:

- 1) ako strani brod ne prijavi i omogući istragu o nesreći koja se dogodi na unutarnjim vodama, kada je nesreća prouzročila smrt ili težu tjelesnu ozljedu državljana Republike Hrvatske, veći gubitak ili oštećenje imovine ili onečišćenje vodnog dobra (članak 7. stavak 1.),
- 2) ako strani brod uplovi u državne ili druge plovne putove Republike Hrvatske bez odobrenja (članak 29. stavak 2.),
- 3) ako strani brod boravi u raspremi na unutarnjim vodama Republike Hrvatske bez odobrenja (članak 31. stavak 2.),
- 4) ako strani brod obavlja prijevoz između hrvatskih luka (kabotaža) bez dozvole (članak 135. stavak 2.),
- 5) ako strani brod obavlja prijevoz za ili iz trećih država bez dozvole (članak 140.).

Članak 231.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička ili pravna osoba:

- 1) ako ne organizira nadzor obavljanja poslova radi osiguranja sigurnosti plovidbe (članak 6. točka 1.),
- 2) ako ne osigura trajno obavljanje nadzora sigurnosti plovidbe (članak 6. točka 2.),
- 3) ako ne vodi propisane podatke koji su značajni za sigurnost plovidbe (članak 6. točka 3.),
- 4) ako ne održava luku ili pristanište u stanju koje osigurava sigurnu plovību (članak 20. stavak 3.),
- 5) ako po rješenju nadležne kapetanije oštećeno, nasukano ili potopljeno plovilo koje ometa ili ugrožava sigurnost plovidbe ili znači opasnost od onečišćenja ne ukloni s plovnog puta (članak 30. stavak 1.),
- 6) ako ne podnese na odobrenje tehničku dokumentaciju na temelju koje se brod gradi ili preinačuje (članak 35. točke 1. i 3.),
- 7) ako ne podnese zahtjev za ponovno baždarenje hrvatskog broda prije završetka radova na preinaci kojima se mijenja tonaža broda ili ne podnese takav

zahtjev nakon dolaska broda u prvu hrvatsku luku ako se radovi na preinaci broda izvode u inozemstvu, a brod nije baždaren u inozemstvu prema odredbama ovoga Zakona (članak 48.),

8) ako stavi u plovidbu ili drži u plovidbi brod bez ma koje od brodskih isprava i knjiga propisanih ovim Zakonom ili pravilnikom donesenim na osnovi ovoga Zakona (članak 53. do 58.),

9) ako kao zapovjednika broda ukrca osobu koja nema brodarsku knjižicu (članak 82. stavak 1.),

10) ako brod nema ime, odnosno oznaku ili ne nosi ime luke upisa ili ako plutajući objekat i čamac nemaju oznaku i ne nose ime luke upisa ili ako te oznake nosi, a nije za to ovlašten (članak 107. i 108.),

11) ako vodi potonulu stvar iako nije ovlašten za njezino vađenje (članak 188.),

12) ako ne poduzme ili ne poduzme u određenom roku odgovarajuće mjere ili obavi potrebne radove koje je svojim rješenjem naredila inspekcija sigurnosti plovidbe (članak 218., 219., 220. i 221.).

(2) Za radnje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 500,00 do 2.000,00 kuna.

Članak 232.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za plovidbeni prekršaj:

a) zapovjednik stranog broda ili osoba koja ga zamjenjuje:

1) ako pri dolasku u luku i odlasku iz luke ne preda nadležnoj kapetaniji opću izjavu, izvadak iz popisa posade i popis putnika (članak 24. stavak 2.),

2) ako sa stranim nuklearnim brodom bez dozvole uplovi u hrvatsku luku (članak 25.),

3) ako odmah ne obavijesti najbližu kapetaniju da se uslijed više sile ili nevolje sklonio na unutarne vode Republike Hrvatske (članak 31. stavak 1.),

4) ako ne poduzme ili ne poduzme u određenom roku odgovarajuće mjere koje mu rješenjem naredi inspektor sigurnosti plovidbe (članak 214. i 215.),

b) zapovjednik domaćeg broda ili osoba koja ga zamjenjuje:

- 1) ako brod koji ima brodsku radiopostaju ne organizira neprekidnu službu bdijenja, u skladu s propisima o radioprometu (članak 16. stavak 3.),
- 2) ako po rješenju kapetanije ne isplovi u pomoć brodu na kojem je izbio požar ili na kojem je nastala druga nezgoda (članak 26.),
- 3) ako brod plovi izvan određenih granica plovidbe ili protivno određenoj namjeni ili ako brodom poduzme putovanje za koje brod nije oglašen sposobnim (članak 33.),
- 4) ako na brodu protivno odredbama članka 33. točke 3. ovoga Zakona ukrca veći broj putnika od određenog broja,
- 5) ako ukrca i rasporedi teret na brodu protivno odredbama članka 33. točke 4. ovoga Zakona,
- 6) ako protivno odredbama članka 44. stavka 4. ovoga Zakona brodom koji nije putnički prevozi putnike,
- 7) ako na brodu nema bilo koje od brodskih isprava i knjiga iz članka 49. do uključivo 58. ovoga Zakona ili pravilnika donesenih na temelju ovoga Zakona ili ako se u brodske knjige ne unose podaci u skladu sa člankom 49. stavkom 2. ovoga Zakona,
- 8) ako na zahtjev ovlaštenih tijela ne pokaže brodske isprave i knjige (članak 51. stavak 1.),
- 9) ako isplovi iz luke brodom koji nema određeni broj članova posade s propisanom stručnom spremom (članak 73. stavak 2.),
- 10) ako za člana posade broda primi osobu koja nema brodarsku knjižicu ili dozvolu za ukrcaje (članak 82. stavak 1.),
- 11) ako o neispravnostima iz članka 87. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona ne obavijesti nadležnu kapetaniju (članak 87. stavak 2.),
- 12) ako na brodu ne održava u ispravnom stanju strojeve, uređaje i opremu ili ako se ne brine o sigurnosti brodskih uređaja za ukrcaj i iskrcaj putnika, opasnog i ostalog tereta te o pravilnom ukrcaju, smještaju i iskrcaju putnika (članak 92. stavak 1.),
- 13) ako u propisanim rokovima ne obavlja vježbe s čamcima, sredstvima za spašavanje i uređajima za otkrivanje, sprečavanje i gašenje požara (članak 92. stavak 2.),
- 14) ako za vrijeme plovidbe nije na brodu (članak 92. stavak 3.),

15) ako osobno ne rukovodi brodom kada to zahtijeva sigurnost broda, a osobito kada brod ulazi u luku, kanal ili kada izlazi iz njih, te za slabe vidljivosti ili magle i kada to zahtijeva sigurnost brodova u teglju ili potiskivanju (članak 93. stavak 3.),

16) ako tada kad su ostale bez uspjeha sve mjere poduzete za spašavanje broda u opasnosti i ako je propast broda neizbježna ne poduzme sve potrebne mjere za spašavanje broskog dnevnika, a ako okolnosti slučaja to dopuštaju - i mjere spašavanja drugih brodskih knjiga, brodskih isprava, karte dotičnog putovanja i gotovog novca brodske blagajne (članak 95. stavak 2.),

17) ako o događaju koji se za putovanja desi na brodu, a koji ugrožava sigurnost broda, broda u teglju ili potiskivanju ili sigurnost plovidbe, ili izvanrednom događaju koji se desi na brodu, putnicima, drugim osobama ili stvarima na brodu - ne podnese izvještaj zajedno s izvatkom iz broskog dnevnika nadležnom tijelu u zemlji ili inozemstvu (članak 96. stavak 1., 2. i 3.),

18) ako o činjenici rođenja ili smrti te o primanju izjave posljednje volje ne sastavi zapisnik na propisani način i ne dostavi ga nadležnom tijelu u prvoj domaćoj luci, a u inozemstvu najbližem konzularnom, odnosno diplomatskom predstavništvu Republike Hrvatske (članak 96. stavak 5.),

19) ako u brodski dnevnik ne unese u određenom roku i na određeni način opis događaja, radnji i poduzetih mjera koje je dužan unijeti u brodski dnevnik (članak 96. stavak 1. i 4., članak 97. stavak 2., članak 99. stavak 4., članak 101. stavak 5. i članak 102. stavak 3.),

20) ako radiokomunikacijama ne odašilje obavijest o bilo kojoj neposrednoj opasnosti za sigurnost plovidbe na koju naiđe (članak 97. stavak 1.),

21) ako za putovanja broda prema članu posade, putniku ili drugoj osobi na brodu koja je počinila kazneno djelo, ne poduzme mjere potrebne da se spriječi ili ublaži nastupanje štetnih posljedica tog djela i počinitelj pozove na odgovornost (članak 101. stavak 1., 2. i 4.),

22) ako o kaznenom djelu počinjenom na brodu, dok se brod nalazi u inozemstvu ne podnese izvještaj diplomatskom ili konzularnom predstavništvu Republike Hrvatske, u zemlji u čiju prvu luku nakon počinjenog kaznenog djela brod uplovi ili ako s počiniteljem kaznenog djela ne postupi prema uputama toga diplomatskog ili konzularnog predstavništva (članak 101. stavak 3.),

23) ako samovoljno napuštanje broda od člana posade - državljanina Republike Hrvatske u inozemstvu ne prijavi tijelu iz članka 102. ovoga Zakona,

24) ako brodu s kojim se sudario brod kojim zapovijeda, iako je to mogao, ne priopći ime broda, luke upisa broda te ime luke iz koje je isplovio i u koju plovi (članak 155. stavak 1.),

25) ako ne unese u brodski dnevnik razloge zbog kojih nije krenuo u pomoć osobama u opasnosti i poduzeo njihovo spašavanje ili razloge iz kojih nije poduzeo spašavanje broda i stvari s broda (članak 164.),

26) ako ne poduzme ili ne poduzme u određenom roku odgovarajuće mjere koje mu rješenjem naredi inspektor sigurnosti plovidbe (članak 217., 222. i 223.).

(2) Za radnje iz stavka 1. podstavka b) točke 2., 20. i 26. kaznit će se za prekršaj i vlasnik ili voditelj čamca novčanom kaznom od 500,00 do 2.000,00 kuna.

Članak 233.

Novčanom kaznom od 500,00 do 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj član posade broda ili član posade čamca:

1) ako predmete ili stvari koje mogu ometati ili ugroziti sigurnost plovidbe ili znače opasnost od onečišćenja baci na plovni put (članak 30. stavak 2.),

2) koji povredom svoje dužnosti propisane ovim Zakonom ne postupi prema pravilnicima navigacije i time dovede u opasnost sigurnost prometa ili ošteti brod, čamac ili teret na njima ili ugrozi sigurnost putnika ili ostalih članova posade (članak 79.).

Članak 234.

(1) Uz kaznu za plovidbeni prekršaj iz članka 232. stavka 1. podstavka b) točke 1. i 2. i članka 233. točka 2. ovoga Zakona članu posade broda ili čamca može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja određenih ili svih poslova određenog zvanja na bilo kojem brodu u trajanju do godine dana.

(2) Uz kaznu za plovidbeni prekršaj iz članka 230. točke 4. i 5. ovoga Zakona počinjen drugi put može se stranom brodaru izreći mjera zabrana uplovljavanja u hrvatske luke za vrijeme do godine dana.

DIO OSMI

OVLAŠTENJA, PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 235.

Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da prijedlog petogodišnjeg plana razvitka plovnih putova unutarnjih voda podnese Hrvatskom državnom saboru u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 236.

Obvezuje se Vlada Republike Hrvatske da u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, donese propise iz članka 8. stavka 4., članka 21. stavka 2. i članka 29. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 237.

(1) Obvezuje se ministar da u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donese propise iz: članka 7. stavka 2., članka 8. stavka 5., članka 17. stavka 2., članka 28. stavka 3., članka 72., članka 73. stavka 3., članka 74. stavka 6., članka 96. stavka 7., članka 106. stavka 3., članka 107. stavka 4., članka 133., članka 137. stavka 3., članka 210. stavka 4. i članka 225. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Obvezuje se ministar da u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donese propise kojima se utvrđuje sadržaj i izgled obrazaca, knjiga i isprava propisanih ovim Zakonom.

Članak 238.

Obvezuje se ministar da uz suglasnost ministra obrane, u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona propiše način korištenja plovnih putova Republike Hrvatske od stranih ratnih brodova, stranih nuklearnih brodova i drugih stranih brodova koji prevoze nuklearne ili druge opasne i štetne stvari.

Članak 239.

Obvezuje se ministar zdravstva da u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, uz suglasnost ministra, donese propis iz članka 78. ovoga Zakona.

Članak 240.

Ovlašćuje se ministar da propisima iz članka 237. ovoga Zakona propiše plovidbene prekršaje i utvrdi kazne za te prekršaje.

Članak 241.

Obvezuje se ravnatelj Državne uprave za vode da uz suglasnost ministra u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donese propis iz članka 11. stavka 5. ovoga Zakona.

Članak 242.

Čamci koji su osposobljeni za prijevoz više od 12 putnika, a koji su bili upisani u upisnike čamaca prije stupanja na snagu ovoga Zakona, moraju se upisati u upisnik brodova u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 243.

Do donošenja akata iz članka 236. i 239. ovoga Zakona, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, u dijelu koji se odnosi na plovidbu unutarnjim vodama ostaju na snazi sljedeći akti:

- 1) Uredba o uvjetima kojima moraju udovoljavati luke, odnosno pristaništa za međunarodni promet i plovni putovi na kojima važi međunarodni režim ili međudržavni režim plovidbe ("Narodne novine", br. 53/91.),
- 2) Uredba o dolasku i boravku stranih jahti i brodica namijenjenih razonodi ili športu u obalnom moru, rijekama i jezerima Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 31/92.),
- 3) Odluka o određivanju luka i pristaništa namijenjenih za međunarodni promet ("Narodne novine", br. 53/91.),
- 4) Pravilnik o isticanju i vijanju zastave trgovačke mornarice Republike Hrvatske i isticanju znakova na brodovima trgovačke mornarice Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 16/92.),
- 5) Pravilnik o zvanjima, uvjetima za stjecanje zvanja i ovlaštenjima članova posade trgovačke mornarice ("Narodne novine", br. 53/91.),
- 6) Pravilnik o upisu brodova u određene upisnike, podacima koji se unose u list A glavne knjige upisnika brodova, zbirkama isprava, pomoćnim knjigama koje se vode uz upisnike brodova i obrascima tih isprava i knjiga ("Narodne novine", br. 43/91.),
- 7) Pravilnik o sadržaju, obrascima i načinu vođenja brodskih isprava i knjiga brodova trgovačke mornarice ("Narodne novine", br. 53/91.),
- 8) Pravilnik o određivanju imena, oznaka i znakova raspoznavanja brodova, te o vođenju evidencije o imenima brodova ("Narodne novine", br. 53/91.),
- 9) Pravilnik o pomorskim knjižicama, brodarskim knjižicama i dozvolama za ukrcanje ("Narodne novine", br. 53/91.),
- 10) Pravilnik o obavljanju pokusne vožnje brodova ("Narodne novine", br. 53/91.),
- 11) Pravilnik o ispitivanju nesreća brodova ("Narodne novine", br. 53/91.),
- 12) Pravilnik o stručnom ispitu za inspektora sigurnosti plovidbe ("Narodne novine", br. 2/81.),

- 13) Pravilnik o čamcima ("Narodne novine", br. 39/91. i 76/92.),
- 14) Pravilnik o polaganju stručnog ispita i izdavanju ovlaštenja članova posade brodova trgovačke mornarice ("Narodne novine", br. 11/84.),
- 15) Pravilnik o načinu postavljanja i obilježavanja pontonskih mostova te uvjetima plovidbe kroz otvore tih mostova ("Narodne novine", br. 41/80., 10/89. i 18/90.),
- 16) Pravilnik o postupku u slučaju rođenja ili smrti, nalaska novorođenog djeteta, prijema izjave posljednje volje i postupku s imovinom umrlih osoba na brodu ("Narodne novine", 41/80.),
- 17) Pravilnik o najmanjem broju i vrsti uređaja i oprema koji moraju imati plutajući objekti na moru i na unutarnjim vodama ("Narodne novine", br. 11/70.),
- 18) Pravilnik o najmanjem broju stručnih radnika na plutajućim objektima na moru i unutarnjim vodama ("Narodne novine", br. 11/70. i 15/70.),
- 19) Pravilnik o održavanju reda u lukama i pristaništima te na ostalim dijelovima obalnog mora i unutrašnjim plovnim putovima ("Narodne novine", br. 23/75., 31/84., 10/89. i 18/90.),
- 20) Pravilnik o rukovanju opasnim tvarima u lukama i pristaništima ("Narodne novine", br. 2/82. i 55/85.),
- 21) Naredba o plovidbi rijekom Neretvom, Zrmanjom i Savom ("Narodne novine", br. 25/80., 21/85., 10/89. i 18/90.),
- 22) Naredba o nadležnosti lučkih kapetanija, odnosno kapetanija pristaništa za izdavanje pomorskih knjižica, odnosno brodarskih knjižica ("Narodne novine", br. 31/84.),
- 23) Naredba o nadležnosti lučkih kapetanija, odnosno kapetanija pristaništa za upis brodova ("Narodne novine", br. 43/81.),
- 24) Uputstvo o načinu vođenja evidencije plutajućih objekata, o obrascima za vođenje te evidencije i o obrascu svjedodžbe sigurnosti plutajućeg objekta ("Narodne novine", br. 12/70.),
- 25) Pravilnik o plovidbi na unutrašnjim plovnim putovima ("Narodne novine", br. 53/91.),
- 26) Pravilnik o najmanjem broju članova posade za sigurnu plovidbu koju moraju imati brodovi unutrašnje plovidbe trgovačke mornarice ("Narodne novine", br. 53/91.),

27) Pravilnik o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade pomorskih brodova i brodova unutrašnje plovidbe ("Narodne novine", br. 9/83.).

Članak 244.

Isprave i knjige koje je na temelju obavljenog tehničkog nadzora prije stupanja na snagu ovoga Zakona izdao brodovima u ime Republike Hrvatske Hrvatski registar brodova ostaju na snazi najkasnije do isteka roka njihovog važenja.

Članak 245.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti:

- 1) Zakon o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi ("Narodne novine", br. 53/91.) u dijelu u kojem se odnosi na plovidbu unutaršnjim vodama,
- 2) Zakon o sigurnosti plovidbe na moru i unutrašnjim vodama ("Narodne novine", br. 55/90.) u dijelu koji se odnosi na plovidbu unutaršnjim vodama,
- 3) Zakon o utvrđivanju sposobnosti za upotrebu plutajućih objekata na moru i na unutrašnjim vodama ("Narodne novine", br. 18/69.) u dijelu koji se odnosi na plovidbu unutaršnjim vodama,
- 4) Zakon o zdravstvenom nadzoru nad članovima posade pomorskih brodova i plovila unutrašnje plovidbe ("Narodne novine", br. 41/73.),
- 5) Zakon o lučkim kapetanijama i kapetanijama pristaništa ("Narodne novine", br. 24/87.), u dijelu koji se odnosi na plovidbu unutaršnjim vodama,
- 6) Zakon o ustanovi za održavanje unutrašnjih plovni putova ("Narodne novine", br. 53/91.).

Članak 246.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

Klasa: 342-01/97-02/02
Zagreb, 30. siječnja 1998.

ZASTUPNIČKI DOM
HRVATSKOGA DRŽAVNOG SABORA

Predsjednik
Zastupničkog doma

Hrvatskoga državnog sabora
akademik Vlatko Pavletić, v. r.